

Ikt. sz.: NJB/1-2/2016.

NJB-1/2016. sz. ülés
(NJB-24/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Népjóléti bizottságának**
2016. február 24-én, szerdán 10 óra 11 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 567. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása	5
A családbarát közsféra kialakítása érdekében szükséges intézkedésekről szóló H/7384. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	5
Dr. Szél Bernadett szóbeli kiegészítése	5
Tárcaálláspont ismertetése	7
Hozzászólások	7
Dr. Szél Bernadett válasza	11
Határozathozatal	13
Egyes törvényeknek a 2010/18/EU irányelv átültetése érdekében a szülői szabadság kötelező megosztásához szükséges módosításáról szóló T/7675. számú törvényjavaslat (Döntés képviselő önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)	13
Dr. Szél Bernadett szóbeli kiegészítése	13
Tárcaálláspont ismertetése	14
Hozzászólások	15
Dr. Szél Bernadett válasza	17
Határozathozatal	19
Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről	19
a) A szociális foglalkoztatók, valamint a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának hatékony elősegítéséről szóló H/8277. számú határozati javaslat	19
Vágó Sebestyén szóbeli kiegészítése	19
Tárcaálláspont ismertetése	21
Hozzászólás	24
Vágó Sebestyén válasza	24
Határozathozatal	25
b) A rehabilitációs hozzájárulás megrendeléssel történő kiváltásáról szóló H/8278. számú határozati javaslat	26
Vágó Sebestyén szóbeli kiegészítése	26
Tárcaálláspont ismertetése	27
Hozzászólások	29
Vágó Sebestyén válasza	30
Határozathozatal	31
Egyebek	32
Az ülés berekesztése	32

Napirendi javaslat

1. A családbarát közszféra kialakítása érdekében szükséges intézkedésekről szóló határozati javaslat (T/7384. szám)
(Dr. Szél Bernadett (LMP) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
2. Egyes törvényeknek a 2010/18/EU irányelv átültetése érdekében a szülői szabadság kötelező megosztásához szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat (T/7675. szám)
(Dr. Szél Bernadett (LMP) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
3. Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről:
 - a) A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/8130. szám)
(Szabó Tímea (független) képviselő önálló indítványa)
 - b) A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/8338. szám)
(Szabó Tímea (független) képviselő önálló indítványa)
4. A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/8761. szám)
(Szabó Tímea (független) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)
5. Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről:
 - a) A szociális foglalkoztatók, valamint a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának hatékony elősegítéséről szóló határozati javaslat (H/8277. szám)
(Vágó Sebestyén (Jobbik) képviselő önálló indítványa)
 - b) A rehabilitációs hozzájárulás megrendeléssel történő kiváltásáról szóló határozati javaslat (H/8278. szám)
(Vágó Sebestyén (Jobbik) képviselő önálló indítványa)
6. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz), a bizottság elnöke, valamint
Dr. Kovács József (Fidesz), a bizottság alelnöke

Korózs Lajos (MSZP), a bizottság alelnöke
Vágó Sebestyén (Jobbik), a bizottság alelnöke
Kovács Sándor (Fidesz)
Dr. Molnár Ágnes (Fidesz)
Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz)
Dr. Zombor Gábor (Fidesz)
Bangóné Borbély Ildikó (MSZP)
Novák Előd (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Bene Ildikó (Fidesz) dr. Kovács Józsefnek (Fidesz)
Korózs Lajos (MSZP) távozása után Bangóné Borbély Ildikónak (MSZP)
Révész Máriusz (Fidesz) Kovács Sándornak (Fidesz)
Harrach Péter (KDNP) dr. Selmeczi Gabriellának (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Buksza Zsolt, a bizottság főtanácsadója

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Szél Bernadett (LMP) országgyűlési képviselő
Dr. Kecskés Péter főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma)
Árvai Csaba főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma)

Megjelent

Hulák Zsuzsanna főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 11 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. SELMECZI GABRIELLA (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Szervuszatok! Szeretettel köszöntök mindenkit a Népjóléti bizottság mai ülésén.

A Népjóléti bizottság mai ülése határozatképes. Ismertetném a helyettesítéseket. Dr. Bene Ildikó alelnök asszonyt dr. Kovács József képviselőtársunk, alelnök úr helyettesíti. Révész Máriusz képviselőtársunkat Kovács Sándor helyettesíti és Harrach Péter képviselőtársunkat pedig Selmeczi Gabriella, jómagam helyettesítem. Köszönöm szépen.

A bizottság tagjait értesítem arról, hogy a tegnapi napon Szabó Timea képviselő asszony visszavonta a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosításáról szóló T/8130-as számú törvényjavaslatát, melyről tehát nem döntünk ma.

A napirendet érintő további módosulások, amelyek ugyancsak Szabó Timea képviselő asszony indítványait érintik. Képviselő asszony betegsége hivatkozva a határozati hárszabály 58-as szakasz (3) bekezdése alapján kezdeményezte a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosításáról szóló T/8338-as számú, valamint a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvényes módosításáról szóló T/8761-es számú törvényjavaslatok tárgysorozatba vételéről szóló döntések elhalasztását. Ilyen kezdeményezés esetén a bizottság a döntést elhalasztja, a tárgysorozatba vételi határidő 30 nappal meghosszabbodik.

A napirendet tehát az imént jelzett három módosítással tudjuk elfogadni. Ki az, aki támogatja a napirendet? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Van-e, aki nem támogatja a napirendet? Volt-e tartózkodás? A bizottság egyhangúan támogatja a napirendet.

A családbarát közsféra kialakítása érdekében szükséges intézkedésekről szóló H/7384. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

Megkezdénénk a napirendi pontok tárgyalását. Egyes napirendi pontunk a családbarát közsféra kialakítása érdekében szükséges intézkedésekről szóló határozati javaslat. Itt döntenünk kell a tárgysorozata vételéről.

Köszöntöm Hulák Zsuzsanna főosztályvezetőt és Kecskés Péter főosztályvezetőt az EMMI részéről, foglaljanak helyet. Köszönöm szépen.

És köszöntöm Szél Bernadett képviselőtársunkat, aki a napirendi pontunk előterjesztője. Megadom a szót Szél Bernadett képviselőtársunknak.

Dr. Szél Bernadett szóbeli kiegészítése

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelettel köszöntöm a bizottságot és a kormány megjelent képviselőit is.

A javaslatom alapvetően arról szól, hogy előremozdulást szeretnénk végre elérni abban, hogy Magyarországon ténylegesen családbarát munkahelyek legyenek, töretlen a próbálkozásunk, próbáltuk a magyar Országgyűlést is családbaráttá tenni. Leginkább úgy látjuk, hogy ha már ez nem sikerült, mert a bizottság leszavazta a tárgysorozatba vételt, azt gondoljuk, hogy a legfontosabb az lenne, hogy maga a közsféra úgy működjön, mint egy családbarát munkáltató és ilyen módon jó példát mutasson a többi munkáltatónak is Magyarországon.

Teljesen nyilvánvaló, hogy itt gyakorlatilag az adóforintokkal gazdálkodunk a közszférában. Elvárható lenne az, hogy az adófizetők érdekében történjen a munkavégzés jellegének és körülményeinek a meghatározása, de akár a bérszínvonal is. Látni fogják az előterjesztésben, hogy a kilenc pont csupa ilyen kérdéssel foglalkozik. Mindent nem szeretnénk egyszerre, mert tisztában vagyunk vele, hogy a jó munkához idő kell, ezért arra kérnénk a kormányt ebben az előterjesztésben, hogy ez év május 1-jéig, a munka napjáig, dolgozzon ki egy olyan komplex stratégiát, amelynek segítségével elindulhatunk azon az úton, amely ahhoz vezet, hogy a közszféra végre családbarát módon kezdjen el működni ebben az országban.

Ha képviselőtársaim tanulmányozták ezt a kilenc pontot, csupa olyan intézkedés van benne, ami teljesen racionális és azt gondolom, hogy pártok felett álló érdek. Például az, hogy végre a közszférában a bérrendezés megtörténjen, hogy ne csak a törvény tegye lehetővé azt, hogy mondjuk osztott munkavégzés vagy távmunka végzés kialakuljon, hanem a munkáltatók is segítséget kapjanak ahhoz, hogy hogyan kell a közszférában ezt hatékonyan és jól működtetni. A kormánynak ebben vannak feladatai, mert látjuk azt mindannyian, akik ezzel a témával foglalkozunk, hogy hiába írjuk bele a törvénybe azt, hogy ténylegesen van lehetőség különböző atipikus munkavégzésre, ha a munkáltató nem tud ezzel pontosan mit kezdeni, nem tudja felvállalni azt, hogy a munkavállalókat ilyen módon alkalmazza.

Azt is látjuk, és ebben a felsorolásban is tetten érhető, hogy a bérszakadék, a nemek közti bérszakadék Magyarországon egy nagyon súlyos kérdés, és egyébként a közszférában is van egy 9 százalékos bérszakadék, aminek az égvilágon semmi racionális indoklása nincsen, hiszen ott bértábla szerint dolgoznak emberek. Tehát fontos lenne az is, hogy a kormány megvizsgálja azt, hogy miért van egyáltalán, tehát hogy fordulhat elő, hogy ilyen bérszakadék van. A mi vizsgálataink szerint itt arról van szó, hogy a bértábla által meg nem határozott juttatások mennek inkább férfi irányba és kevésbé női irányba, de a kormányra bízánk azt, hogy a konkrét vizsgálatokat elvégezze, hiszen neki vannak olyan tárcái, akik ezt végre tudják hajtani.

Azt gondolom, közös érdek az is, hogy akik gyermekgondozási szabadságon otthon vannak, legyenek akár nők vagy férfiak, kapcsolatot tudjanak tartani a munkahelyükkel. A mai napig is azt tapasztalom, hogy ez meglehetősen esetleges és mindig az adott munkáltatónak a hozzáállásától függ; fontos lenne az, hogy a kormánynak legyen egy egységes iránymutatása a közszférában legalább, mert ugye, ott a hatásköre sokkal nagyobb arra vonatkozóan, hogy mit várunk el a munkáltatótól, hogyan viszonyuljon azokhoz, akik a gyermeküket otthon gondozzák az első években. Mindazonáltal még találni fognak ilyen intézkedéseket ebben a tervben, amit jó szívvel ajánlunk egyébként annak a kormánynak, aki valóban tenni akar a családokért. Ugyanis például a családbarát munkahely díj megújítását és a munka és család audit bevezetését javasoljuk független szakértőknek az együttműködésével, azt gondoljuk, hogy ez egy nagyon komoly pozitív motiváció lenne azoknak a munkáltatóknak, akik vállalják azt a plusz feladatot, ami azzal jár, hogy a rendszerüket átalakítják, valóban a családok számára komfortosabbá teszik.

Még egy problémát szeretnék kiemelni. Azt, hogy nagyon sokszor találkozunk azzal a problémával, hogy egyszerűen a szülőknek a korlátait, ami arra vonatkozik, hogy a gyermeket el kell vinni bölcsődébe vagy óvodába, iskolába, vagy értük kell menni, nem veszik figyelembe. Egy ilyen intézkedéscsomag arra köteleznél a munkáltatókat, hogy igenis vegyék azt figyelembe, hogy annak, aki gyermeket vállal, annak vannak ilyen kötelezettségei, és a munkaidő legyen úgy kialakítva, hogy a szülők oda tudjanak érné, meg el tudják vinni a gyermekeiket a gyermekintézményekbe. Mi azt látjuk, hogy erre van bőven megoldás, ha a munkáltatónak ott van a szándéka, de nincs, ha a munkáltatónak nincs olyan

szándéka. Ezért ez a cselekvési terv, ha önök ezt megszavazzák, akkor egy cselekvési terv jönne létre május 1-jéig a kormány részéről, hogy ezen a területen előrelépünk. És ez a cselekvési terv tartalmazná azokat a protokollokat - szándékaink szerint legalábbis, mi a kormánynak ezt tanácsoljuk -, ami arra vonatkozik, hogy minden esetben kötelező legyen figyelembe venni azt, hogy a szülőknek igenis vannak olyan kötelezettségei, amelyek például a munkaidőnek a megváltoztatásával kell hogy járjanak azért, hogy a gyermekintézményekbe el tudjanak érni a gyerekeikért, vagy például részt tudjanak venni egy szülői esten, egy szülői értekezleten, ki milyen iskolába vagy óvodába jár.

Azt gondolom, hogy bőven tudnék még erről a témáról beszélni, és én bízom benne, hogy önök fognak is, viszont leginkább abban bízom, hogy támogatni fogják ezt a javaslatcsomagot. Azt gondolom, hogy semmi vállalhatatlan nincs benne, viszont vannak benne olyan pozitív és előremutató javaslatok, amelyek ha meg tudnak valósulni, akkor a közsféra valóban egy olyan munkáltatóvá tud válni, amilyent a kormány címszavakban már jó ideje mond. Azt gondolom, hogy ha cselekvésről van szó, akkor ez a törvényjavaslat csomag az első út abba az irányba, hogy végre történjen is valami ezen a területen, és Magyarország családbarát országgá tudjon válni.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Megkérdezem Kecskés Péter főosztályvezető urat, hogy kíván-e reagálni az elhangzottakra.

Tárcaálláspont ismertetése

DR. KECSKÉS PÉTER főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Igen, elnök asszony, nagyon röviden reagálnék a képviselő asszony által elmondottakra. Tárcaálláspontot tudok mondani ezzel kapcsolatban.

Nem támogatjuk a tárgysorozatba vételt, mégpedig azért nem támogatjuk, mert a kormány nagyon sok mindent tett, és bizonyos szempontból nyitott kapuk döngetéséről van szó. Csak felsorolásszerűen mondanék egypár dolgot.

Egyrészt az új munkatörvénykönyv 2012. évi hatálybalépésével lehetőség van arra, hogy a három év alatti gyermeket nevelő szülő kérheti a részmunkaidős foglalkoztatását. 2015-ben ez úgy lett továbbfejlesztve, hogy a három- vagy többgyermekes szülő esetében a gyermek ötéves koráig biztosított a számára ez a lehetőség. Csak utalnék - címszavakban - a munkahelyvédelmi akcióterv életbe léptetésére, és arra, hogy évről évre láthatóan egyre több embert sikerül elérnie. Utalnék arra, hogy a pótszabadság immár 2012 óta nemcsak az édesanyának jár, hanem mindkét szülőnek külön-külön jár. Utalnék a gyed extra intézkedéscsomag elemeinek bevezetésére; arra, hogy a bölcsődei férőhelyek száma folyamatosan nő, illetőleg folyamatosan nőni fog a jövőben is; 2017-től a gyermekek napközbeni ellátásának teljes rendszere rugalmasítva megreformálásra kerül, ami szintén a munka és a család jobb összeegyeztethetőségét szolgálja; a családbarát munkahellyel kapcsolatban pedig arra, hogy ez a díj jelenleg is létezik, olyannyira, hogy a múlt évben a megelőző évinek több mint kétszeres összegében került kiírásra. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kérdezem képviselőtársaimat, ki kíván hozzászólni. *(Jelzésre:)* Novák Előd képviselőtársunk, utána pedig Kovács Sándor képviselőtársunké a szó. Tessék!

Hozzászólások

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Bizottság! Egy komoly problémám van ezzel a javaslattal: az, hogy nem én nyújtottam be, és

nem nekem jutott eszembe. Egyébként egy kitűnő javaslattal állunk szemben. De azért nagyon szégyenkezni sem kell, hiszen nyújtottam már be a családbarát intézményekről javaslatot képviselő-, illetve frakciótársaimmal. Mégis szeretném méltatni ezt a javaslatot.

Tegnap az MTI híréből megtudhattuk, hogy a KSH adatai szerint Magyarországon a természetes fogyás a 2014. évi 35 ezerrel szemben 2015-ben 40 ezer főre nőtt, ezért azt gondolom, jogos ismét komolyabb népesedéspolitikai lépéseket szorgalmazunk, és ennek a javaslatnak a tárgysorozatba vétele a minimum. Eddig is elismertük és támogattuk is a kormány családpolitikai erőfeszítéseit, de lássuk be, hogy ezek kevésnek bizonyulnak, ezért volna szükség a főállású anyaság támogatásának kibővítésétől kezdve a párhuzamosan a munkát választók számára a bölcsődei díj eltörléséig nagyon sok lépésre. Ez a javaslat pedig tényleg példamutató. Ha már sajnos láthattuk a kormányzatnak, különösen Lázár Jánosnak olyan megnyilatkozásait, amit már nem is szégyellt kimondani, hogy például a Miniszterelnökség - idézem - „sajnos valóban nem egy családbarát munkahely”, vagy hogy „a Miniszterelnökségen dolgozni senkinek sem kötelező”, az ilyen üzenetek rendkívül károsak a többi államigazgatási szerv munkavállalóira, általában a közszférára is és ezáltal hazánk demográfiai katasztrófájára nézve. Ez a javaslat pedig nagyon sok olyan konkrét pontot sorol föl, amelyek indokoltak volnának, és nemcsak egy párt vagy egy-két párt vagy az ellenzék szerint, hiszen itt van például az e) pont, az apák szerepvállalásának támogatása a gyermeknevelésben rugalmas munkakezdés biztosításával, ez az, amivel kapcsolatban a KSH Népeségtudományi Kutatóintézetének vezetőjével is olvashattunk egy interjút, és pontosan erre irányította rá a figyelmet, ebben látja ő a legnagyobb lehetőséget, hogy a gyermeknevelésben az apák szerepére sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni. S bizony a társadalmi tudatformálásban is lehet a kormányzatnak, az Országgyűlésnek is szerepe, nemcsak az állami támogatások ügyében. De itt ráadásul a rugalmasabb munkakezdés biztosításával egy olyan lehetőséget teremtené meg, amely igenis az apák szerepvállalását növelhetné.

Én ezért azt kérem, hogy ha kell, akár menjünk végig sorról sorra ezeken a pontokon; ha valamelyikkel nem értenek egyet, vegyünk a fáradságot, hogy ezeket megvitassuk. Bár hozzáteszem, módosító javaslattal ezeket természetesen még lehet változtatni is, de szerintem egyet nem lehet: ezt nem támogatni. Különösen szakbizottságként nem, hiszen ha az Országgyűlés úgy ítélné meg, hogy számos más, fontosabb kérdés miatt ez nem kerülhet napirendre, az majd legyen az Országgyűlés plenáris ülésének döntése, felelőssége. Nekünk azonban szakbizottságként azt mondani, hogy ezzel a kérdéssel nem kell foglalkozni, az elfogadhatatlan. Sőt, az volna a feladatunk, hogy meggyőzzük az egész Országgyűlést, a kormányt is - amely sajnos többszöri kérésemre sem mondta még ki, amit egyébként a Jobbik a programjában leszögezett, hogy a magyarság legnagyobb problémája, minden más súlyos nehézséget is felülmúlva, a katasztrófális demográfiai helyzet, ami miatt radikális változás nélkül nemhogy a nyugdíjrendszer, az egész államháztartás fenntarthatatlan.

Nekünk tehát szakbizottságként, az a véleményem, meg kellene győznünk az egész plenáris ülést, hogy igenis, ezt tűzze napirendre, és foglalkozzon ezzel a kérdéssel és még sok más egyébvel a demográfiai katasztrófa leküzdése érdekében. Ennek első lépése, hogy ezt a javaslatot támogadjuk. És én nem is kívánok itt most pontonként végigmenni, hogy melyikre miért volna szükség, talán csak akkor szólnék hozzá ennél bővebben, ha valaki valamelyik pontot kifogásolná és vitatná. Köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kovács Sándor képviselő úr a szó.

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Bizottság! Én a kormány álláspontjával hadd értsek nagyjából egyet, hiszen azt gondolom, a nemzeti minimumhoz hasonlóan egy kicsit félremegy a dolog, hiszen országgyűlési határozat formájában akarunk törvényeket felülről. A kormány képviselőjében jelen levő fősztályvezető úr által elmondott intézkedések valóban családbarát, a kormány és a parlament által törvényben elfogadott intézkedések, és én azt gondolom, hogy egy országgyűlési határozattal a meglévő, valóban családbarát intézkedéseket gyengíteni vagy mellette párhuzamosan felépíteni nem lenne ildomos. Ha már párhuzamot hoztam, akkor visszautalnék a gyermekéhezéssel kapcsolatos nemzeti minimumra; azt hiszem, a parlamentben is elmondtam, hogy ebben az 1993. évi III. törvény, a szociális törvény egyértelműen fogalmaz mindenkinek, akár gyerekeknek vagy bármilyen más nehéz szociális helyzetben lévőknek a rendkívüli étkeztetéséről. Ott is hasonlóan egy országgyűlési határozattal akartunk törvényt felülről.

Úgyhogy részemről azt gondolom, hogy ha pontonként végig is megyünk, szinte minden pont, a fősztályvezető úr által felsorolt munkatörvénykönyv, munkahelyvédelmi akcióterv, gyed extra és egyéb kormányzati intézkedések, amelyek, hangsúlyozom, törvénybe vannak foglalva, azok ezeket az igényeket szinte teljes mértékben kielégítik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e más hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Aelnök úr, megkérhetném, rövid időre átadnám az elnöklést, mert szeretnék hozzászólni.

(Az ülés vezetését dr. Kovács József (Fidesz), a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Átveszem az ülés vezetését, és megadom a szót elnök asszonynak.

DR. SELMECZI GABRIELLA (Fidesz), a bizottság elnöke: Köszönöm szépen. Azzal kezdeném, hogy Novák Előd képviselőtársam értékelésével egyetérték, a Fidesz-KDNP-frakció is egyetért. Ennek az értékelésnek a következménye az, hogy 2010 óta, amióta az Orbán-kormány megalakult, a politikánk középpontjában áll a családok erősítése, és a politikánk középpontjában áll az, hogy a demográfiai tendenciát befolyásoljuk valahogyan. Ezt a munkát úgy kezdtük, nem 2010-ben, hanem jóval korábban, hogy tanulmányoztuk azt is, hogy Európa több országában milyen intézkedések vannak arra nézve, hogy több gyermeket vállaljanak a családok, és hogy korábban szülessen meg az első gyermek. Ezeket az intézkedéseket tehát tanulmányoztuk. Szerintem, ha most 2016-ot nézzük, és visszatekintünk arra, hogy a családtámogatási rendszerben, beleérttem ide az adórendszer is, tehát a családbarát kormányzás jegyében mennyi minden történt, akkor szerintem nem mondunk nagyot, ha azt mondjuk, hogy európai szinten Magyarország az élen jár azoknak a törvénymódosításoknak a sorában, amelyeket annak érdekében tettünk, hogy ezt a demográfiai trendet módosítsuk, megváltoztassuk.

Én most nem sorolnám fel ezeket a törvénymódosításokat, mert ugye, évek óta folyamatosan foglalkozik a magyar Országgyűlés ezeknek a törvényeknek a módosításával. És itt hadd idézzem Kovács Sándor képviselőtársamat, hogy azt azért tudni kell - szemben egy országgyűlési határozati javaslattal, amely a kormánynak feladatokat ad -, hogy a családbarát intézkedések a törvény erejénél fogva

kényszerítik, lehet, hogy ez egy rossz szó, de kényszerítik ki azt, hogy minden afelé mutasson, hogy támogassuk azokat, akik gyermeket vállalnak nem csak szóban, hanem anyagilag is, ugye ez nagyon fontos. Itt érdemes megnézni megint a Statisztikai Hivatal adatait, hogy mekkora különbség van a tízen-évvél ezelőtti gyermekvállaló családok és a mostani gyermekvállaló családok anyagi helyzetében, egzisztenciájában. Tíz-tizenöt-húsz évvel ezelőtt a gyermekek vállalása egyet jelentett a szegénység vállalásával, ez ma már nincs így. *(Korózs Lajos távozik az ülésteremből.)*

A másik, hogy akkor haladunk afelé - szocialista képviselőtársaimnak mondom - sokkal több segítséget és támogatást kapnak azok a családok, akik gyermeket vállalnak; ha így jobban esik, akkor így mondom, persze soha nem lehetünk elégedettek magunkkal. És egyébként a munka törvénykönyvének a módosításával is nagyon sok támogatásban részesülnek a családok, és itt kiemelem, hogy nem csak a hölgyek, hanem a férfiak is, tehát a férfiak is; ugye, megemlítette főosztályvezető úr, hogy a munka törvénykönyve lehetőséget ad nekik tulajdonképpen ugyanazokra a lehetőségekre, mint az édesanyának. Vannak még terveink, én úgy tudom, hogy a kormánynak is vannak további tervei.

Ez a határozati javaslat - és ezzel zárnam a hozzászólásomat - szerintem is nyitott kapukat döngöt, tehát a határozati javaslatnak több pontja praktikus majdnem hogy szó szerint egy meglévő, hatályban lévő törvénynek a kiragadása. A szándékot elismerjük, az értékeléssel egyetértünk, szerintem a kormány és a magyar Országgyűlés jogalkotói tevékenysége is az irányba megy európai szinten példamutatóan, hogy segítse a gyermekvállalást, több gyermek szülessen, és minél előbb megszülessenek a gyermekek. Bocsánat, egy zárójeles megjegyzés, hogy a nyugdíjrendszer területén is nagyon sok minden történt, hiszen 2010-ben úgy vettük át a nyugdíjkasszát, hogy 400 milliárd forint hiányzott a kasszából, tehát egészen elképesztő összeg hiányzott a kasszából; ma a nyugdíjkassza egyensúlyban van, a nyugdíjasok biztonsággal tudnak lefeküdni, mert biztosítva van számukra az, hogy folyósítva legyen minden hónapban a nyugdíj. A másik, amit vállaltunk, hogy megőrizzük a nyugdíjak reálértékét, ezt túlteljesítettük, hiszen a nyugdíjak reálértéke ma Magyarországon növekszik. Ez megint egy új téma, sokat lehetne róla beszélni, csak ugye, a családban nálunk nem csak a gyermekek értendőek, hanem az idősek is, és ezért tértem ki egy pár mondattal erre. Köszönöm szépen alelnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, és az ülés vezetését visszaadom elnök asszonynak.

(Az ülés vezetését dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz), a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Visszaadom a szót az előterjesztőnek. *(Jelzésre:)* Elnézést, Szél Bernadett képviselőtársam, nem vettem észre, Bangóné Borbély Ildikó még a második körben jelentkezett. Megadom a szót.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Próbálok rövid lenni. Köszönöm szépen, és megnyugtató volt számomra, hogy minden rendben van az országban, és hihetetlen sok támogatást kapnak a magyar családok, csak a számok ezt nem tükrözik vissza. Pontosán tegnap jött ki a KSH-nak az újabb adata az elmúlt évről, és nem csak a halálozások terén vannak súlyos problémák, hanem a gyermekszületés számban is. Egy kormánynak a sikeressége lemérhető abban is, hogy hány gyermek születik egy évben. Tehát nagy áttörést nem sikerült elérni az elmúlt 6 évben, mert 2014-hez képest 0,2 százalékkal született több gyermek Magyarországon: 190 gyermekkel, mint 2015-ben. Azt gondolom, amit már évek óta mondunk, hogy azok a gyermekek

megszülettek, akiket a családtámogatási rendszerrel úgymond tudtak támogatni a Fidesz-KDNP idejében. Az átlagcsaládok pedig nem vállalnak Magyarországon több gyermeket, mert ők nagyon is jól érzik a bőrükön, hogy az ő támogatásuk nem olyan, amilyennek lennie kellene. Ráadásul, többször írásbeli kérdéssel fordultam a kormányzathoz, hogy bontsák már le, hogy hány gyermeket vesznek bele a statisztikába, például aki külföldön született gyermek. A mostani adatok szerint csak Angliában 1500 gyermek született 2015-ben, aki beleszámít a statisztikába, úgyhogy szerintem sikerről nem lehet beszélni, és azt gondolom, hogy akkor mondhatjuk majd ki Magyarországon a kormánynak, a mindenkori kormánynak a sikerességét, ha látjuk a gyermekszületési számokban, most pedig ezek nem támasztják alá. Úgyhogy a Magyar Szocialista Párt részéről csak támogatni tudjuk a javaslatot. Azt látjuk, hogy a kormány el fogja utasítani újra, de szerintem újra be kell adni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Az előterjesztőé a szó.

Dr. Szél Bernadett válasza

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Nagyon sajnálom egyébként, hogy a Fidesz még ebben a témában sem tud egy ilyen ellenzék-kormány frontvonalon keresztüljutni. Én ezt a Fidesznek egy komoly akadályának látom, merthogy itt tényleg arról van szó, most már úgy kell előhúzni az érveket - hogy mondják ezt? - „Nyakánál fogva” veszik elő az érveket, hogy elmondják, miért nem támogatják ezt a javaslatot, tehát akkor én megpróbálom most ezeket itt cáfolni.

De hadd kezdjem azzal, hogy köszönöm az ellenzéki oldalnak a támogatást, és köszönöm, hogy értik a problémát és megértik, hogy mennyivel többről van szó, mint egy országgyűlési határozati javaslat. Itt valóban ez egy rendszert átformáló törekvés, és én tényleg azt gondolom, hogy ha valamire van jogosítványa itt a magyar Országgyűlésben a képviselőknek, az az, hogy ilyen javaslatokat tegyenek, ami ennyi embert érint és egy ilyen más közeget tudna létrehozni nagyon sok ember számára.

Kovács képviselőtársamtól hadd kérdezzek vissza, nem akarok udvariatlan lenni, de ha a jelenlegi törvények működnek, akkor miért nem működik a rendszer. Tudja, nagyon sok ember dolgozik a közsférában, és valóban önöknek ezzel kapcsolatban van egy nagyon rossz öröksége, méghozzá az önök minisztere: Lázár János, aki kiállt a magyar parlamentben és büszke volt arra, hogy az őáltala felügyelt vagy vezetett munkahely nem családbarát, és 10 órás munkanapot vezetett be - és az önök munka törvénykönyve az, ami ezt lehetővé teszi neki, én ezzel nem tudnék büszkélkedni. Én tényleg azt gondolom, hogy ha gyermekvállalásról gondolkodunk vagy családokról, akkor rendszerben kell gondolkodni. És én, amiket önök elé behozok, egyébként ez az országgyűlési határozati javaslat, ami törvényesíthető belőle, beadtam külön már törvényben is, csak mivel mind leszavazták őket, beadtam önöknek egy országgyűlési határozati javaslatba is. Megkérném akkor a kormányt, hogy dolgozzon ki olyan törvényeket, amit végre átengednek, de láthatóan ez sem működik. És pontosan ez a hiba, amit önök elkövetnek, hogy teljesen beálltak egy ilyen sündisznó üzemmódba, és nem hallják meg azokat a jelezéseket, amelyek a legjobb szándékkal érkeznek az ellenzék részéről, és sok esetben a statisztikák terén is tévednek. Ne haragudjon, a gyermekes családok körében a legnagyobb a szegénység Magyarországon. Magyarországon a gyermekvállalás, főleg a harmadik gyermektől fölfele a legnagyobb szegénységi kockázat, ezen kellene változtatni. És amely szféráról beszélünk, a közsféra, ott a legnagyobb a dolgozói szegénység, 8 éve nem nőttek itt a bérek ebben a szférában.

És én tényleg azt gondolom, hogy ha valahol példát tudna mutatni akár a magyar kormány, akár a magyar Országgyűlés a családbarátságról, hogy így

fogalmazzak, akkor annak a közsférának kell lennie, mert erre van ráhatása. Ha megnézi Kovács képviselőtársam azt a kilenc pontot, amit itt összeszedtem, egyébként ebből legalább ötöt vagy hatot beadtam törvényjavaslatban, a többi pedig olyan, amelyben gyakorlatilag együttműködést ajánlanánk a közsférának annak érdekében, hogy végre tudják alkalmazni a törvényeket, mert nem elég beleírni a törvénybe, segíteni kell nekik, hogy tudják alkalmazni. Ilyen az ajánlások kidolgozása, a protokollok kidolgozása, kiadványok, tájékoztatók, stb.; kormány.hu-n lenne még hely erre, én azt is gondolom, nem is kellene érte papírt nyomtatni, de önöknek a kormányoldalon tényleg felelőssége lenne az, hogy nem csak beírni a törvényekbe, hanem utána segíteni a végrehajtást.

Ne haragudjanak, de borzasztóan csalódott vagyok, hogy azt kell látnom, nincs olyan javaslat gyakorlatilag ellenzéki oldalról, amelyet ne a szokásos sablonokkal próbálnák elhárítani még úgy is, hogy láthatóan a valóság is szembe mutat a kormány állításaival, a statisztikák is szembe mutatnak. Ráadásul, ne haragudjanak, de azt kell mondanom, hogy Lázár János óta, amióta bejelentette, hogy büszke arra, hogy nem családbarát munkahelyet működtet, vezet és vár el, én azt gondolom, hogy ő adott az egész közsférának és minden magyar munkavállalónak egy iszonyatos nagy pofont, hogy velünk ezt meg lehet ezt tenni, a magyar emberekkel ezt meg lehet tenni. És én azt gondolom, hogy a Fidesznek bőven van még - Lázár János ámokfutása óta, meg egyáltalán akkor nézzük meg a munka törvénykönyvét és minden mást, amit a családok ellen elkövettek - kompenzálni és jóvátenni, és én szeretném, ha ezek a viták, amelyeket lefolytatunk, legalább egy kicsit tükröznék azt, hogy önök sok mindent nagyon rosszul csináltak.

Engedjék meg, hogy a tárca fölvezetésére is röviden reagáljak. Ön több olyan intézkedést említett, tisztelt főosztályvezető úr, amiben vannak működő elemek, például valóban működik az, hogy végre épülnek bölcsődék. De ne haragudjon, még így is az országban az igényeknek körülbelül az egyharmadára van elég! Én értem, hogy önök annyi bölcsődei helyet akarnak teremteni 2018-ig - ugye, mondhatom, 60 ezerről van éppen szó -, de önök pontosan ezt mondták a kampány előtt, hogy mire a kampány véget ér, addigra meglesz. Hát, nem! Fogalmazhatnék úgy, hogy gyakorlatilag át nem adott vagy létre nem hozott bölcsődei helyekkel kampányoltak. Ezt most már többször adják el, hogy ezeket önök létre fogják hozni. Hát, szeretném látni, hogy létrehozzák.

A részmunka. Egyszer s mindenkorra azért tisztáznunk kell valamit: a részmunka a magyar családok egy részének opció, ha gyermeket vállalnak. Nem tudnak a bérüknek a feléről vagy akár még nagyobb részéről is lemondani, mert nem élnek meg belőle. Mert a gyermeknek ruha kell, orvos kell, oktatás kell, kultúra kell, egy csomó mindenre szüksége van. A részmunka, hogy így fogalmazzak, ebben az országban nem megoldás, csak egy részmegoldás kevés embernek.

Amiről én beszélek ebben a javaslatcsomagban, az az atipikus munkavégzés. Hadd mondjak önöknek egy példát, amit az én kollégáim még a politikus előtti életében csináltak: ez az volt, hogy bementek nyolctól délig dolgozni, utána hazamentek, a gyermekeket elhozták a gyermekintézményekből, megírták a leckét, utána pedig este, amikor az édesapa már otthon volt, akkor még egy műszakot megcsináltak, otthonról. *(Dr. Selmeczi Gabriella: Mi is így csináljuk.)* Ezt hívták távmunkának. És ezt meg tudták beszélni a munkahelyen. De ez mindig attól függ, hogy éppen milyen munkáltatóval kerül szembe az a nő vagy az a férfi, aki ezt meg akarja csinálni. Mert nem automatikus az, hogy méltányolják, hogy egy munkavállalónak vannak gyermekei, vagy mondjuk, szeretne gyermeket.

Úgyhogy ne haragudjanak, de nem tudom elfogadni azokat az indokokat, amelyeket felhoztak. Elég kínos is, hogy a családbarát kormány részéről egy ilyen

javaslatcsomag elutasításra fog kerülni. Ennek nyilván meglesznek a következményei. Én viszont továbbra is azon fogok dolgozni, és a pártom, a Lehet Más a Politika is azon fog dolgozni, hogy megpróbáljunk áttörést elérni, és ne csak szavak legyenek Magyarországon, hanem tettek is a családok tekintetében.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönjük szépen. Szavazás következik. Ki az, aki a H/7384. számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét támogatja? *(Szavazás.)* Ez 3 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Ez 9 nem. Volt-e tartózkodás? *(Szavazás.)* Tartózkodás nem volt. Megállapítom, hogy a bizottság a határozati javaslatot nem vette tárgysorozatba.

Köszönöm szépen az előterjesztőnek és a kormány képviselőjének a megjelenést.

Egyes törvényeknek a 2010/18/EU irányelv átültetése érdekében a szülői szabadság kötelező megosztásához szükséges módosításáról szóló T/7675. számú törvényjavaslat (Döntés képviselő önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

A 2. napirendi pontunk tárgyalása következik, ez az egyes törvényeknek a 2010/18/EU irányelv átültetése érdekében a szülői szabadság kötelező megosztásához szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása. A mai feladatunk, hogy döntsünk a tárgysorozatba vételről.

A napirendi pont tárgyalását megnyitom, és az előterjesztőnek, Szél Bernadettnek megadom a szót.

Dr. Szél Bernadett szóbeli kiegészítése

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Köszönöm. Tisztelt Bizottság! Nem először nyújtom be ezt a törvényjavaslatot, és teszem ezt azért is, mert szeretném önöket arra emlékeztetni kormányoldalon, hogy egy EU-s irányelvet még mindig nem sikerült teljesítenie az országnak, holott igazából már 2013 óta halasztásban van a magyar Országgyűlés e tekintetben. A 2010. március 8-án meghozott 2010/18-as EU tanácsi irányelvről van szó.

A helyzet az, hogy ez az irányelv alapvetően a szülői szabadságnak a megosztását írja elő. Önök eddig mindig azt mondták nekem, hogy Magyarországon meg van osztva, tehát ezzel a kérdés ki van pipálva, merthogy pótszabadságot kapnak az édesapák, és ez a pótszabadság gyakorlatilag harmóniában van az európai uniós elvárásokkal. De hagyjuk is most egy fél pillanatra az európai uniós elvárásokat! Maga a szellemisége a XXI. századnak arról szól, hogy a gyermek korai gondozásának éveiben semmi nem indokolja - nem a korai szakaszban, amikor még, mondjuk, szoptatás van, meg az édesanya igénybevétele a gyermek mellett valóban egy valós szükséglet, hanem mondjuk, ha a hároméves kort nézzük -, hogy az édesapák ne tudnák ugyanúgy ellátni ezeket a feladatokat, mint az édesanyák, mondjuk, egy egyévesnél idősebb gyermeknél. És itt jön az Európai Unió a képbe, amelynek mi is a tagja vagyunk: hoztak egy olyan kötelező irányelvet, ami arról szól, hogy pontosan a nők és a férfiak közötti egyenlőbb tehermegosztás érdekében ezt a gyermekgondozási szabadságot valamilyen módon kötelezően meg kell osztani a szülők között, tehát nem lehet az, hogy az ezzel járó terheket csak az egyik fél viselje.

A magyar törvényekben valóban lehetőség van arra, hogy amennyiben a család úgy dönt, édesapák is elmehetnek gyermekgondozási szabadságra. Viszont nem kötelező számukra elmenni, holott itt van ez az irányelv, amely előírja, hogy kötelező a tehermegosztás, tehát kötelezően meg kell osztani valamilyen módon a terhet.

Én azt gondolom, az önök korábbi válasza, amely az apai pluszszabadságnapokkal magyarázza ennek az EU-s irányelvnek úgymond a kipipálását a kormány részéről, ez nem elfogadható, mert itt valós tehermegosztásról van szó, még hozzá a korai években, amikor egy gyermek fokozottan igényli azt, hogy a szülei ott legyenek mellette. A Lehet Más a Politika korábban is azt adta be és most is ezt a javaslatot, amely arról szól, hogy ebből a három évből egyetlenegy hónapot, tehát a 36 hónapból egyetlen hónapot az édesapa töltsön otthon. Számos okom van rá, hogy én ezt miért tartom nagyon fontosnak. Egyrészt tény az, hogy egy gyermeknek az apához is joga van. Ez egy alapszabály; az anyához is joga van, de az apához is joga van. Magyarországon most megfigyelhető az, hogy édesapák számára túlzott elvárásként jelentkezik az, hogy a munkahelyen teljesítsenek, jövedelmet hozzanak létre, mert az édesanyák maradnak otthon a gyermekkel. Ez így nem fog működni, mert a világ nem ebbe az irányba megy! Igenis, az édesapák is ugyanúgy helyt tudnak állni a gyermekük mellett, mint az édesanyák. Ugyanis ez a fajta kettészakadás, ami megfigyelhető, azt tudja eredményezni, hogy erősödnek a nőkkel kapcsolatos sztereotípiák, amelyek nem csak a szüléskor, de már a legjobb szülőképes korú nők esetében is léteznek; mindannyian tudjuk azt, hogy hány nőtől kérdezik meg állásinterjúknál, hogy fog-e szülni, akar-e gyermeket. S rögtön ott van, hogy nem fogja megkapni az állást, mert azt feltételezik róla, hogy el fog menni szülni. Most képzeljék el azt a helyzetet, ha ugyanolyan evidens lenne, hogy édesapák is otthon tudnak maradni a gyermekkel! Rögtön csökkennének a nők iránti negatív sztereotípiák ezzel kapcsolatban, hiszen nem csak a nőktől, de akár a férfiktől is elvárható lenne, hogy a gyermek mellett teljesítsenek. Ezzel máris a nők kerülnének jobb helyzetbe, a férfiak pedig részt tudnának venni a családi munkában otthon is, és nem lennének arra kárhozhatóak, hogy reggel héttől este tízig dolgozzanak, hogy a pluszjövedelmet előteremtsék. Megosztanák a terheket egymás között a szülők.

A harmadik állításom azonban - és ez a legfontosabb -, hogy a gyermek járna a legjobban. Ugyanis az édesapa megismerné, és nagyon közelről, azokat a feladatokat, amelyeket az édesanya végez rendszerint; jobban át tudná élni azt a helyzetet, amelyben a nők vannak akkor, amikor a gyermekkel otthon maradnak; nagyobb megértéssel fordulnának a párjuk felé, és ezáltal a magyar családok erősebbé tudnának válni. Nem túlzok, ha azt mondom, hogy ezzel még akár a válások vagy a megromlott kapcsolatok, házasságok száma is csökkenhetne, ha jobban át tudnák érezni az édesapák azt a felelősséget, ami ilyenkor a korai szakaszban a gyermekek miatt most döntően az édesanyákra hárul.

Úgyhogy túl az EU-n, meg azon az elváráson, amelyet illik teljesíteni és kötelező is, szeretném önöknek ennek az intézkedésnek a családbarát jellegét megmutatni. Ezért vezettem le ezt, hogy ez az intézkedés, amellyel most már sokadjára kilincselek a Fidesz-KDNP háza táján - nem tudom, ellenzéki oldalról számíthatok-e támogatásra, de bízom benne -, szeretném, ha megértenék azt, hogy igazából ez is a családokról szól, a családokért van, mert a családok kohézióját tudná erősíteni, ha jobban át tudnák érezni egymás helyzetét a felek. Erről szól ez az egész, meg arról is, hogy meg kell felelnünk egy európai uniós elvárásnak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, a tárca képviselőjében kíván-e hozzászólni. Parancsoljon!

Tárcaálláspont ismertetése

DR. KECSKÉS PÉTER főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Igen, elnök asszony, röviden hozzászólnék, bár képviselő asszony nagyrészt a tárcaálláspontot is ismertette. *(Derültség.)*

Utalnék arra, hogy jelenleg is megvan a lehetőség arra, az édesapáknak is, hogy a gyermekek utáni szabadságot igénybe vegyék. Amivel nem értünk egyet, az a kényszer, tehát hogy úgymond kényszerítsük erre az egy hónapra.

A másik fontos dolog, hogy valóban, az EU-irányelvnek megfelelünk, hiszen az előbb említett módon 2012 óta pótszabadságot vehetnek igénybe az édesapák. Ez gyerekenként két napot jelent, legfeljebb hét napot, amelyet az anya is meg az apuka is, egymástól függetlenül, külön-külön is igénybe vehet, illetve az édesapáknak is lehetőségük van a gyermek születését követő két hónapban, tehát az igazán korai életszakaszban öt munkanapot kivenni, tehát öt nap extra pótszabadságot igénybe venni.

Tehát ezért nem támogatjuk a tárgysorozatba vételt.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki hozzászólni. *(Jelzésre:)* Novák Előd képviselőtársam, majd Kovács Sándor képviselőtársam.

Hozzászólások

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Bizottság! Az előbb leszavazták többek között azt a pontot is, miszerint indokolt volna az apák szerepvállalásának támogatása a gyermeknevelésben rugalmas munkakezddés biztosításával és az apai gyed igénybevételének ösztönzésére a gyermekgondozási szabadság egy részének át nem ruházhatóvá tétele formájában. Bár azt mondták, hogy nagyjából egyetértenek a javaslattal, csak hát nem határozati javaslatot kellene benyújtani, hanem törvényekre van szükség. Íme, egy törvényjavaslat!

Itt most pont erről szól ez a törvényjavaslat, és hogy azért ezt a szakértők is abszolút alátámasztják, és ne csak a saját érveinket mondjam, hadd idézzem az előbb már hivatkozott Spéder Zsoltot, a KSH Népeségtudományi Kutatóintézetének vezetőjét, aki említettem, hogy a gyermeknevelésben az apák szerepére sokkal nagyobb hangsúlyt fordítana, ezt szorgalmazta, hadd idézzem akkor most ebben a kérdésben egy kicsit bővebben őt. „A gyermekvállalás nem egy ember ügye, hanem egy páré. A gyed extránál van olyan lehetőség, hogy az apák is igénybe vehetik, és még bizonyos szempontból ösztönözve is vannak, ha magas a jövedelmük. De a gyedet alapvetően a nők veszik igénybe, különösen az nehéz időszak, amikor vissza kell menni a munka világába. Azért kellene többet otthon lenni az apáknak, hogy lássák, a gyerekekkel otthon lenni, az nemcsak annyi, hogy vele gügyögünk, hanem amellet, hogy szép, nagyon fárasztó is. A gyed extra időszakának végén lenne érdemes jobban beszállni az apának, hogy könnyebb legyen a nő visszatérése a kereső munkába, ilyenkor nagyon jó lenne, ha legalább egy-két hónapig az apa maradna otthon. Erre kellene anyagi támogatás az államtól, elfogadás a munkaadó részéről, hogy egy rövid időszakban a férfin múlik a családi élet működése, és tőlünk a közvéleménytől, hogy ne nézzük le a férfit, az apát, mert otthon van a gyerekekkel. Ez sokat segítene a férfiaknak is, hogy másképp vegyenek részt a gyermeknevelésben és kicsit másképp azonosuljon az apa szereppel, ebben a kormányzat is támogathatná a munkaadókat” - szól tehát a KSH Népeségtudományi Kutatóintézetének vezetője.

És most önökön áll a sor, hogy ezt a javaslatot legalább megfontolásra, legalább plenáris vitára továbbengedik-e, vagy pedig egyáltalán a szőnyeg alá söpörjük ezt a problémát, és azt mondjuk, hogy ezt mindenki döntse el maga, liberális társadalomban élünk, nem kell kényszeríteni az embereket semmilyen szemléletformálásra sem. Én azt gondolom, hogy ez nem egy erőszakos beavatkozás, az nem is volna indokolt szerintem sem; hogyha egy erőszakos, mondjuk, egy 50-50 százalékos kvótát akarna valaki bevezetni. De egy ilyen lépés valóban úgy tűnik, az

elmúlt évtizedek tapasztalatai azt mutatják, hogy különben nem lesz változás, nem lesz megbecsülve az anya, sokszor talán még családon belül sem kellőképpen, sokszor még a férje által sem kellőképpen lesz elismert az az erőfeszítés, amit otthon folytat. Erről is beszélt lényegében itt Spéder Zsolt, hogy empátia növelő hatása is lehet túl azon, hogy az anyák esetlegesen sok esetben indokolt, de adjuk meg eleve a választást, munkába állását is megkönnyíthetné ez a lépés. Köszönöm a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kovács Sándor képviselőtársam.

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Én nagyon rövid szeretnék lenni. Azt gondolom, hogy az EK-jog és a többi arról szól, ajánlást tesz, hogy a férfiaknak is joga van, és nem kötelezővé tesz, amit a magyar jog be is vezetett. Hagyjuk már meg - mind a ketten, Novák képviselőtársam is és Szél Bernadett képviselőtársam is azt gondolja - a család felelőssége, a család fontossága, a családi szereplőknek a döntési kényszerét; miért akarjuk azt mondani, hogy kötelező. Azt gondolom, hogy felelős felnőttek, családok nevének éppen ez a liberális gondolkodás az *(Novák Előd: A zárva tartás nem az?)*; a családról beszélünk és a családi döntésről, hogy egy felnőtt férfi, egy nő, aki gyereket vállal, talán el tudja dönteni, hogy hogyan ossza be azt az időt. És nem tudom támogatni azt, hogy férfiakat kötelezően, ha akar, ha nem, a 36 hónapból 1 hónapot otthon legyen a gyerekkel. Én két gyereket neveltem fel, 27 éves a lányom, 24 éves a fiam, hála istennek mind a kettőnek van munkahelye és tud szeretni, sírni, és azt gondolom, hogy én is. Nem kellene kioktatni egymást, attól, hogy valakinek kisgyereke van, végigcsináltam én is a gyermeknevelést, nem ijedünk meg, nem kell kötelezővé tenni véleményem szerint. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Vágó Sebestyén képviselőtársam!

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, de akkor ebben van egy kis logikai bukfenc, mert a férfit nem kötelezhetjük rá. Én apaként elismerem, hogy ez helytálló, a nőt viszont akkor rákényszeríthetjük, a nőnek akkor nincsen szabad választási joga? *(Kovács Sándor (Fidesz): A család eldönti. Melyik törvény írja elő, hogy a nőnek kötelező otthon lenni?)*

ELNÖK: Köszönöm szépen a hozzászólásokat. Van-e még valaki, aki szeretne hozzászólni? *(Nincs jelzés.)* Ha nincs, akkor átadnám alelnök úrnak az ülés vezetését.

(Az ülés vezetését dr. Kovács József (Fidesz), a bizottság alelnöke veszi át.)

DR. SELMECZI GABRIELLA (Fidesz), a bizottság elnöke: Köszönöm szépen. A Fidesz politikája az, hogy a családra bízuk ezekben a kérdésekben a döntést, és ahogyan a család dönt, azt támogatjuk mi minden erőnkkel, törvényekkel, illetve a pénzügyi támogatásokkal.

Engedjék meg, hogy még egy pár megjegyzést fűzzek hozzá. Én nem hiszem, hogy általánosan fekete-fehéren ki lehet azt jelenteni a mai Magyarországon, hogy a társadalom elnézi azt a férfit, aki otthon marad a gyermekkel; lehet, hogy azt nem így gondolták, de így hangozott el. Szeretném a helyére tenni, szerintem a tendencia pont az ellenkező, egyre inkább elismerik azt, aki férfiként felvállalja az édesapa szerepét és besegít a gyermeknevelésbe.

A másik. Vágó Sebestyén képviselőtársamnak mondom, hogy a nő sincs arra kötelezve, hogy otthon maradjon és igénybe vegye a gyedet. Lehet, hogy nem így

gondolta, de így hangzott el. Tehát az érvelést úgy zárnám, hogy a Fidesz politikája az, hogy a család eldönti, hogy mit szeretne, és mi pedig ebben támogatjuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Visszaadom az ülés vezetését elnök asszonynak.

(Az ülés vezetését dr. Selmeczi Gabriella (Fidesz), a bizottság elnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az előterjesztőnek adom meg a szót, és lezárnám a vitát.

Dr. Szél Bernadett válasza

DR. SZÉL BERNADETT (LMP): Köszönöm szépen. Roppant érdekes volt ezt hallgatni. Kovács Sándor képviselőtársammal kell kezdenem, mert itt ténybeli tévedés volt.

Képviselőtársam! Én azért írok ilyen részletes törvényjavaslatokat, hogy mindenki, aki elolvassa, az képbe kerüljön, hogy miről beszélek, és én az irányelvnek a mellékletét beidéztem ebbe, teljesen egyértelműen fogalmaz a második szakaszban. Tehát az szerepel benne, hogy át nem ruházható módon kell biztosítani, tehát a „kell” szó szerepel benne, ha magyarra fordítjuk hivatalos fordításban. És még egy helyen teljesen egyértelműen fogalmaz a jogalkotó, a négy hónap közül legalább egy nem ruházható át. Szóval értem én, hogy lehet játszani a számokkal - 5 nap, meg 2 nap, stb. -, de csak én tényleg azt gondolom, hogy itt is egy kicsit több dologról van szó, mint hogy megpróbáljuk kipipálni ezt az intézkedést. Itt a tét az, hogy haladunk-e a korral és a családoknak az igényeihez alkalmazkodunk úgy, hogy közben védjük a családokat, mert még egyszer szeretném mondani, ez egy családot védő intézkedés tulajdonképpen.

És nagyon örülök, hogy Spéder Zsolt szavait ezen a bizottsági ülésen képviselőtársam beidézte, mert nagyon fontosnak tartom. És engedjék meg, hogy egy kicsit kritikával is a politika egésze irányába fogalmazzak némi képzavarral, hiszen most magam is éppen politikus vagyok. A kutatói szféra teljes mértékben egységes azzal kapcsolatban, hogy a családok kohézióját hogyan lehet erősíteni. Ami nem követi ezeket az ajánlásokat, az maga a politika, és pillanatnyilag ez a kétharmaddal erőfölényben lévő kormánypártokra igaz. Ugyanis értem elnök asszony, hogy ön arról beszél, hogy besegít, azt a férfit elismerés övezi, aki besegít a családnak. Itt nem besegítésről van szó, itt arról van szó, hogy egy gyermeknek anyja van és apja van, és nem az kell, hogy az legyen az alapbeállítás, hogy apa besegít anyának, hanem az, hogy édesanya és édesapa közösen vállal felelősséget azért a családjáért és azért a gyermekéért, akit ők nevelnek és a családjáért, amit ők működtetnek. Tehát ez a besegítés a múlt, és ami felé el kellene mozdulnunk - de lehet, hogy azt majd egy másik kormánynak fogom magyarázni, bár egy LMP kormánynak kellene magyaráznom, mert viszonylag gyorsan tudnánk haladni - a jövő az pontosan az lenne, hogy egyenrangú felekként kezeljük a szülőket: édesanyát és édesapát. Elnök asszony, ez most nem így van.

És ha a Fidesz azt mondja, hogy a családoknak meghagyjuk a szabad választást, s a többi. A helyzet, az alapbeállítás az, hogy most a nőkre plusz terhek hárulnak folyamatosan, és nincsen más választásuk, mint ezeket a plusz terheket elfogadni és elviselni pontosan azért, mert egy olyan munkaerőpiaci életútja van a nőknek Magyarországon, hogy addig a munkahelyi életútban a férfi meg a nő együtt halad, amíg a nő meg nem szüli az első gyermeket. Onnantól kezdve viszont a nőnek az előrejutása csökken, romlik, ez így van most, a férfié töretlenül megy tovább. És a

családok azért hoznak egy racionális döntést, hogy amikor a férfi dolgozik tovább, a nő meg otthon marad a gyerekekkel, mert úgy tűnik, hogy a férfi a magasabb bérekért dolgozik, ez a helyzet. És közben ott van a bérszakadék is a nők és a férfiak között, ami aztán minél magasabb pozíciót tölt be valaki, annál pregnánsabb, annál jobban tetten érhető és látható. Egyébként a nyugdíjak. Elnök asszony szóba hozta a nyugdíjakat, a nyugdíjakig látszik egyébként ez a bérszakadék, 19 százalék a nyugdíjak közti különbség a nők hátrányára, tehát ezért is kérem, hogy foglalkozzanak ezzel a kérdéssel egy kicsit határozottabban.

A lényeg az, hogy a családok azért hoznak ilyen döntéseket, hogy a megélhetésüket optimalizálják, viszont ezért kellene komplexen gondolkodni erről a helyzetről, ezért kellene bérszakadékot csökkenteni, atipikus munkavégzést előtérbe hozni. Számos olyan javaslat, amelyet az LMP letesz az asztalra, az ezért kell, hogy a rendszer egésze tudjon megváltozni.

De egyébként hadd hozzak be itt még egy szempontot; most jutott eszembe, hogy ezt is meg kellene említenem. Önök itt igazából arról beszélgettek, hogy a férfiakra milyen hatással van, ha apahónapon van otthon; ezt így hívják azokban az országokban, ahol ez már nagyon elterjedt. Nagyon sok férfi, igen, azt mondja, hogy neki ez nehéz, a munkahelyén furán néznek rá, meg a barátok is cukkolják, meg mindenféle. Épp ezért fontos az, én nagyon szeretném, ha ezek a férfiak nem lennének hátrányban, ha minden férfi számára normális lenne az, hogy gyerekem van? - egy hónap apahónap. Akkor nem lenne mivel ezeket a férfiakat zrikálni meg cukkolni, hiszen aki éppen zrikálni akarja, nem a nők azok, hanem nyilván a férfitársai, ők is tudnák, hogy amint gyereke lesz, ő is megy apahónapra. Tehát ez megint mindenkit védene.

Ezért csodálkozom azon, hogy önöknek aztán tényleg bármit mondhatok, nem akarnak előremozdulni, pedig csupa olyan intézkedést hoztam ma ide a bizottság elé, ami szerintem konszenzusos kellene hogy legyen. Tényleg nem szabad elmenni a mellett, hogy demográfiai válságban van az országunk, nem szabad a mellett elmenni, hogy akik viszont gyermekeket szülnek, azoknak meg hiába van gyed extra, bármi más, még mindig nagyon rossz helyzetben vannak. És haladni kellene a korrallal. Én nagyon erősen vitatom, hogy az európai uniós kötelezettségnek ez a hét nap, amiről itt beszélgettünk, megfeleljen. Nagyon nem szeretem, ha a törvény betűjével megpróbálunk egyetérteni, de a törvény szellemével nem. Értem, hogy ha a 36 hónapot 4 hónappal megnézik arányosan, akkor az egy hónap meg a hét nap rendben van; értem a kormányoldal érvelését, de ez a törvény betűje szerint próbál valamilyen magyarázatot odaerőszakolni. De a törvénynek meg a határozatnak a szellemisége arról szól, hogy megosszák a szülők egymás között a terheket, és ezt a megosztást Magyarországon ma még nem éljük meg.

Úgyhogy én nagyon kérem önöket, elfogadom, ellenzékben vagyok, leszavaznak - a Fidesznek ez a szokása -, de én nagyon kérem önöket, értsék meg, és nem tudom, akkor vegyék le róla, hogy LMP, és adják be saját maguk, ahogy már előfordult párszor; de nagyon szeretném tényleg azt látni, hogy végre előremozdulunk abból a helyzetből, hogy a Fidesz fölteszi a kezét, és azt mondják, hogy majd az emberek eldöntik. Pedig világosan tudjuk azt, hogy az embereknek segítségre van szüksége ahhoz, hogy gyermeket vállaljanak, és úgy tudják nevelni, ahogy ők azt elképzelik, meg ahogy szeretnék. Meggyőződésem, hogy a javaslataim egyébként ilyenek.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A szavazás előtt helyettesítést szeretnék bejelenteni: Korózs Lajos képviselőtársunkat Bangóné Borbély Ildikó helyettesíti.

Határozathozatal

Kérdezem a tisztelt bizottságot, ki az, aki a T/7675. számú törvényjavaslat tárgysorozatba vételét támogatja. *(Szavazás.)* Ez 4 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Ez 9 nem. Volt-e, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Nem volt ilyen. Megállapítom, hogy a bizottság a törvényjavaslatot nem vette tárgysorozatba.

Köszönöm szépen a kormány képviselője és az előterjesztő részvételét.

Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről

A harmadik napirendi pontunk a) és b) pontból áll. Mivel a két határozati javaslat tárgyköre megegyezik, a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásával kapcsolatos, javaslom, hogy együttes tárgyalás keretében folytassuk le a határozati javaslatok vitáját. Az előterjesztő Vágó Sebestyén képviselőtársunk.

Kérdezem, ehhez kíván-e valaki hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* Nem. Tehát az ügyrendi javaslatom az volt, hogy Vágó Sebestyén képviselőtársunk indítványait, az a) és b) pontot együtt tárgyaljuk, merthogy annyira összefügg a két javaslat. Parancsoljon, alelnök úr!

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Összefügg a két javaslat, de mégis teljesen eltérő a tárgya szerintem. Úgyhogy én javasolnám, hogy inkább külön tárgyaljuk.

ELNÖK: Jó. Akkor nem tartom fenn a javaslatot, miután az előterjesztő külön szeretné tárgyalni. *(Vágó Sebestyén: Gyors leszek, ígérem.)* Köszöntöm Árvai Csaba főosztályvezető urat az EMMI részéről. *(Novák Előd távozik az ülésről.)*

A napirendi pont a) pontjával kezdjük, amely a szociális foglalkoztatók, valamint a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának hatékony elősegítéséről szóló határozati javaslat H/8277. számon. Az előterjesztő a szó.

a) A szociális foglalkoztatók, valamint a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának hatékony elősegítéséről szóló H/8277. számú határozati javaslat

Vágó Sebestyén szóbeli kiegészítése

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, elnök asszony, és köszönöm szépen az ügyrendi előterjesztés visszavonását. Gyorsan végigmennék a határozati javaslaton; persze, gondolom, sok magyarázatot nem igényel.

Az a) és a c) pontot érzem a legfontosabbnak a határozati javaslatban. Az a) pont arról szól, hogy mint mindannyian tudjuk, a Munkaerőpiaci Alap részét képezte régen a rehabilitációs alap, amely megszüntetésre került. Sejttem én, hogy ennek az oka mi volt; valószínűleg az, mert hogy így sokkal jobban nyomon követhető volt, hogy a befolyt összegeket ténylegesen arra a célra fordítja-e a költségvetésben az Országgyűlés felhatalmazásával a kormány, amely célt szolgálta. Ezzel, hogy a rehabilitációs alap megszűnt, még követhetlenebbé vált a befolyt összegeknek akár a mértéke is, akár a sorsa is.

Jelenleg abban a helyzetben vagyunk, hogy ténylegesen és kézzelfoghatóan erre a célra durván 35 milliárd forint az, ami kifizetésre kerül. Amíg volt rehabilitációs alap, addig tudhattuk, hogy az ebből befolyó összeg éves szinten 65 milliárd forint; tehát itt 30 milliárd különbségről máris beszélhetünk. A Statisztikai Hivatal kimutatása szerint ez az összeg vélhetően nem csökkent, sőt, ha figyelembe vesszük a kormányzati kommunikációt, főleg a gazdasági kormányzati

kommunikációt, amely folyamatosan arról szól, hogy növekszik a magyar gazdaság, egyre előnyösebb helyzetben vannak a kis- és középvállalkozók, egyre több új kis- és középvállalkozás létesül Magyarországon, illetve a kis- és középvállalkozók foglalkoztatási aránya is nőtt, meg ha figyelembe vesszük azt is, hogy egyre több multinacionális cég nyitotta meg a kapuit Magyarországon az elmúlt években - ha akár a közszolgálati híradót nézzük, hogy kormánytagok hány ilyen átadáson vettek részt -, sőt még beszélnek a foglalkoztatási mutatók javulásáról is, akkor ebből arra lehet következtetni, hogy a megváltozott munkaképességű, illetve a fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatási kötelezettsége is nőtt az országban ezzel arányosan. Valószínűleg az az arány sem változott meg, hogy ennek a kötelezettségének a munkáltató eleget tesz-e vagy nem. Tehát elképzelhető, illetve feltételezhető az, hogy a befolyó rehabilitációs hozzájárulás összege is nőtt, ezzel szemben a kiadási oldalon ez nem tetten érhető, illetve nem nyomon követhető. Éppen ezért akár korrupcióellenes harcként is felfogható intézkedésként, illetve a kormánynak a rábízott javak feletti rendelkezése nyomonkövethetőségének az érdekében is fontos lenne az, hogy ezt a rehabilitációs alapot visszaállítsuk. Ha a kormányzat úgy gondolja, hogy ő tisztességesen jár el ebben a kérdésben, tehát a rehabilitációs hozzájárulásból befolyó összeget új munkahelyekre, munkahelybővítésekre, illetve feltételek javítására költi, akkor veszítenivalója nincs, sőt segítjük abban, hogy a tisztességességét vagy a tisztaságát ebben a kérdésben bizonyíthassa. Ha ebben hiányosság van, akkor viszont adjuk meg a lehetőséget az állampolgároknak arra, hogy ezt meglássák, illetve adjuk meg a rehabilitációs alap kedvezményezettjeinek azt a lehetőséget, hogy ténylegesen az ő céljaik, illetve az ő életkörülményeik segítésére fordítódjon ez az összeg.

Éppen ezért javaslom tehát, hogy állítsuk vissza a rehabilitációs alapot. Úgy gondolom, az elmondottak alapján ez mindenkinek előnyös: a kormány tisztázhatja magát a felmerülő, vélt vagy valós, jogos vagy jogtalan vádak alól; illetve a másik oldalon szereplők, akár a szociális foglalkoztatók, akár a megváltozott munkaképességű emberek pedig egyfajta garanciát kaphatnak arra, hogy ez a befolyt összeg az ő életüknek a segítésére fordítódik.

A b) pont kapcsán csak egy-két mondatot említenék. A szociális foglalkoztatók nagyon sokszor olyan helyzetben vannak, hogy a közbeszerzési eljárásokban hátrányban vannak, ugyanis nagyon sok esetben egy teljes kiírt közbeszerzési pályázaton ők nem tudnak részt venni, mert nagyon sok esetben, akár a munkavállalók körülményei, akár a saját körülményeik következtében csak részfeladatot tudnának elvállalni. Ha ez a pont beemelésre kerülne, és az ebben a pontban szereplő célt megvalósítanánk, akkor megnyílna annak a lehetősége, hogy akár ezekre a részfeladatokra is, akár előnyben egyéb pályázókkal szemben, ezek a szociális foglalkoztatók előnyt élvezhessenek.

Egyébként erre jól működő gyakorlat is van. Vannak olyan, akár megyei jogú városok is, ahol erre jól működő gyakorlatot találhatunk; hogy ne vádoljanak engem elfogultsággal, egy fideszes vezetésű megyei jogú várost említenék: Győr városa az, ahol ez nagyon jól megvalósult, és ahol kidolgozták annak a rendszerét, hogy akár ezekre a részfeladatokra is közbeszerzési pályázatoknál a jelenlegi törvényi feltételek szerint valamilyen szinten előnyben részesítsék a szociális foglalkoztatót.

A c) pont az a megváltoztatott munkaképességűeket foglalkoztatók akkreditációjáról szól. Ígéretet voltak a kormányzat részéről, hogy a hosszú távú tervezhetőség érdekében hároméves keretszerződés lesz az, ami az akkreditációt érinti. Persze a hároméves keretszerződésen belül megmarad az ellenőrzési és a beszámolási kötelezettség évente, tehát hogy ha akár jogtalanul jár el, akár nem tud megfelelni a törvényi, illetve a jogszabályi feltételeknek az a foglalkoztató, akkor akár

évente lehetőség van a felülvizsgálat után az akkreditációt megszüntetni. De a hároméves keretszerződés lehetőséget adna egyrészt a hosszú távú tervezhetőségre, másrészt akár beruházások foganatosítására. Ugyanis egy hároméves időintervallumban már lenne bátorsága a foglalkoztatóknak akár saját erőből, akár egyébként más pályázati erőből fejleszteni, bővíteni a foglalkoztatójukat; egyfajta biztonságot adna, és ezáltal megteremtené annak a lehetőségét, hogy ne létbizonytalanságban, ne évenkénti létbizonytalanságban éljenek; természetesen ugyanúgy az évenkénti felülvizsgálat és beszámolási kötelezettség mellett, de egy hosszabb távon hároméves időintervallumban tudjanak tervezni. Úgy gondolom, hogy ennek a bevezetése is szükséges lenne, főleg, ha figyelembe vesszük azt, amit már mondtam, hogy ezzel kapcsolatban kormányzati ígéret is volt a szociális foglalkoztatók felé.

Még egy dolgot elmondanék. Ezek nem a frakciónk mögött lévő szakértők, illetve az én kútfőmből jövő javaslatok, hanem az országot járva ilyen foglalkoztatókkal tárgyalva a szakmából jövő, az érintettektől jövő felvetések, amik úgy gondolom, hogyha mi komolyan gondoljuk a nemzeti konzultációt, úgy gondolom, ha önök is komolyan gondolják a nemzeti konzultációt, akkor érdemes lenne ezeket figyelembe venni akár megfontolás szintjén. A megfontolás szintje alatt azt értem, hogy vegyük tárgysorozatba, tárgyaljunk róla a parlamentben, ott minden frakciónak, illetve minden képviselőnek lehetősége volna módosító indítványok benyújtására, formáljuk olyanná, még egyszer mondom, a szakmától jövő javaslatokat, ami mind a kormányzat, mind a szakma számára elfogadható és kivitelezhetővé válik. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kérdezem a tárcát, mi a véleménye.

Tárcaálláspont ismertetése

ÁRVAI CSABA főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntök mindenkit, Árvai Csaba vagyok. Szeretném kihangsúlyozni, hogy a jelen 77-es sorszámra végződő javaslat tekintetében, amiben három tárca érintett, sorrendben: NGM, Miniszterelnökség és Emberi Erőforrások Minisztériuma, nekem felhatalmazásom van mind a három nevében egyeztetett konszenzusos álláspontot mondani önöknek.

Szeretném idézni elsősorban államtitkár felettesem: Czibere Károly úrnak azon sűrűn előforduló szavait, hogy bárhol jár az országban - én is sűrűn hallom tőle -, mindenkit köszönet illet, aki a megváltozott munkaképességű fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának növeléséhez, munkaerőpiaci esélyteremtésének növeléséhez hozzájárul javaslatával vagy tevékenységével. Azt gondolom, személyes véleményem, ami kiérződik a javaslatból, hogy itt is egy ilyenfajta motiváció van, ugyanakkor a hármas tagozódású pontokat illetően sorban pontonként el fogom mondani az észrevételeket, amelyekből egyébként az következik, hogy összességében nem javasolják a tárcák ezt a javaslatot a továbbiakban tárgyalni, a részletes okokat pedig az alábbiak szerint ismertetem.

Az alap tekintetében való igaz, hogy megváltozott a rendszer, és most már nem ez az alaprész létezik, hanem ugye, a rehabilitációs hozzájárulásnak nevezett állami bevételi forma 65,5 milliárd forint értékben. Ez az aktuális szám mintegy a globális fedezet elve mentén biztosítja a költségvetés kiadási oldalán az egyes szakterületek finanszírozását. Az a vélekedés, hogy ettől kevesebb menne el ezen kiadásokra, az nem bizonyul valóságosnak, ugyanis konkrétan el tudom mondani, hogy ugye, ide teljesen kell érteni a megváltozott munkaképességű fogyatékos személyekkel kapcsolatos állami kiadásokat, feladatokat, tehát nem csak a foglalkoztatást hivatott

ez a bevételi forma is finanszírozni, a megvalósítást segíteni, hanem szinte mindent, ami a fogyatékossgal élőkkal kapcsolatos kiadás. Ennél fogva ellátási oldalon azt el tudom mondani, hogy a rehabilitációs ellátás, rokkantsági ellátás tekintetében 2016-ban 323 milliárd forint értékben történik támogatás nyújtása, ugye ez már önmagában meghaladja azt a 65,5 milliárdot. A fogyatékossgai támogatásra 34 milliárd forint megy - képviselő úr is említett egy 35 milliárdos összeget, az kifejezetten az akkreditált foglalkoztatók támogatási programjának a számszaki adata, ez 34,3 milliárd forint -, ezzel együtt vannak indirekt foglalkoztatás ösztönző eszközök, pár szót fogok róla szólni, illetve uniós támogatások. Tehát már jó pár éve azt gondolom feladat és kötelesség a hazai forrásokat az uniós forrásokkal megfelelően kombinálni, hatékonyan végezni ezen feladatok ellátását. És az EFOP, az emberi erőforrás-fejlesztési operatív programnak az 1.1.1 prioritásán, tengelyén valósul meg egy olyan projekt, amely 10 milliárd forint összegű, kifejezetten a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását fogja ösztönözni bértámogatási jelleggel, munkaerőpiaci szolgáltatásokkal és még némi érzékenyítést is tartalmaz, magában foglal ez a terület.

Tekintettel arra, hogy ugye, a rehab alaphoz képest egy más típusú rendszer működik, rendkívül szerteágazó eszközökkel, amelyeket itt igyekeztem ismertetni, még a rehabilitációs kártyát kell feltétlenül megemlíteni, mert ez még mindig egy viszonylag újnak mondható eszköz, ami segíti a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását, hiszen a nyílt munkaerőpiacon, az ott való foglalkoztatás ösztönzésnek a minél dinamikusabb növekedése egy szakpolitikai cél, kormányzati politikai cél. Hiszen a legfontosabbnak azt érezzük, hogy a polgártársak, akik ilyen egészségügyi hátránnyal küzdenek, ők is határozottan érezzék, érezhessék azt, hogy egészséges, pontosabban ép embertársaikkal analóg módon az ő helyük, szerepük is rendkívül fontos, a társadalomban értéket teremtenek, és a nyílt munkaerőpiacon több eszközzel is igyekszik a kormány ösztönözni a foglalkoztatás növekedését. Természetesen azon személyek, akiknek a korlátai, a hátrányai olyan mértékűek, tehát az egészségi állapota indokolja, őket egy úgynevezett védett környezetben foglalkoztatják foglalkoztatók, civilek, privátok, alapítványok vagy egyházhoz kötődő szervezetek, benne még állami foglalkoztató szervezetek is, és nagy köszönet illeti az ő áldozatos munkájukat. De a rehab kártya alapján kifejezetten a munkáltatók, bármelyik is ugye, teszi ezt, foglalkoztatási formában alkalmazza ezt a kártyát, adókedvezményben részesül, 27 százalékos mértékben.

Még egyet el szeretnék mondani a komplexitás tekintetében. Azért hosszabb az a) pontos magyarázatom, mert ez kihat az összes többire alapvetően, így mindegyik részválaszban ezt tudnám elmondani, hogy komplex a rendszer, én hatékonynak tartom, a kormányzat hatékonynak tartja, hiszen működteti. És a felvezető szövegben az szerepel, azt olvastuk, hogy egyre romlik ugye, ez a megváltozott munkaképességű foglalkoztatási jelleg, pont ellenkezőleg látjuk, számos olyan eszköz került bevezetésre az elmúlt években, most többet meg is említettem, és én még egyet megemlítenék. Az akkreditált foglalkoztatók támogatásában az a bizonyos, ön 35 milliárdnak mondta, 34,3 milliárd összegű - egyébként igen, nagyságrendileg ugyanarról beszélünk -, támogatáson belül vagy felül, ez az előirányzott gazdálkodástól is függ, ebbe most nem mennék bele, de egy egyszeri támogatást vezetett be a kormány 2014-ben, ezen támogatáson felül plusz 2,67 milliárd forint fejlesztési forrás került a rendszerbe 2014 decemberében. Ennek az egyszeri támogatásnak pedig kifejezetten az az oka, értelme, hogy a foglalkoztatóknál a fejlesztést, tehát azt bérköltségre nem lehet fordítani, itt ezt a támogatási formát a jogcímeiket tekintve: fejlesztésre, a munkahelyek alkalmassá tételére, termelőeszközök beszerzésére ugye, ami a fenntarthatóságot növeli, ezt

segíti. A tavalyi évben is, 2015 decemberében is történt ilyen egyszeri támogatás folyósítása közel 1 milliárd forint értékben.

Az indirekt eszközök közül működtetnek civil alapítókkal, egyesületi alapítókkal együtt például „fogyatékoságbarát munkahely” díj, elismerés programok, alapítványok, amelyekhez a kormány támogatást nyújt, hiszen e program keretében történik meg az a fajta úgynevezett érzékenyítés, amivel mind a munkáltatók, mind a társadalom figyelmét fel tudják hívni, kormányzat és civilek együtt, vállt vállvetve arra, hogy igenis, a megváltozott munkaképességű személyek munkaerőpiaci reintegrációja nemcsak az egyén érdekében hoz megfelelő eredményeket, hanem a munkakörnyezetben is nagyon pozitív változásokat idéz elő. Konkrét cégnevek említése nélkül el tudom mondani, hogy ennek a programnak is köszönhetően ma már van két olyan igen nagy foglalkoztatotti állománnyal bíró cég Magyarországon, amelyek, ezen program hatására is, úgy gondolom, már meghaladják a törvényben foglalt kötelező foglalkoztatási szintet. Ugye, a rehab-hozzájárulásnál az 5 százalékos szint az a mérték, ameddig ha nem foglalkoztat megváltozott munkaképességű személyt 25 fő feletti munkáltató, akkor ezt a közel egymillió forintos hozzájárulást meg kell fizetnie. Két olyan cég van, amelyik már 6 százalék körüli szinten van, és ők nem kapnak ehhez már semmilyen további hozzájárulást. Tehát vannak pozitív folyamatok. Úgy gondoljuk, van itt egy lassú, fokozatos változás, javulás.

Áttérve a közbeszerzésekre: a közbeszerzést bizonyára azért említette ön is kevésbé kiemelve a másik két ponthoz képest, feltételezem, mert a közbeszerzési törvény módosítása, illetve az újonnan hatályba lépett közbeszerzési törvény alapvetően még további előrelépést tartalmazott ebben a tekintetben, amellett, hogy a korábbi törvény is biztosította a 33. § (1) bekezdésben - most a mai hatályos szakaszt említettem - az úgynevezett védett, fenntartott közbeszerzéseknek a lehetőségét. Emellett a 111. § t) pontjában az akkreditált foglalkoztatók, szociális foglalkoztatók részére a törvény, a jogalkotó biztosította azt a lehetőséget, hogy uniós közbeszerzési értékhatár alatt ne kelljen alkalmazni a törvényt, tehát közbeszerzési eljárás kiírása nélkül is le lehet bonyolítani közbeszerzéseket. Nagyon köszönöm a győri példára való figyelemfelhívást, kifejezetten utána fogunk nézni, mert nagyon szeretnénk további ösztönzéseket adni, akár úgy, hogy szakpolitikai szinten államtitkár, vezetők, mindenki, akinek ez feladata, ezt a fajta népszerűsítést megtegye. Hiszen arra kötelezni nem lehet, nem tudjuk a közbeszerzési eljárást kiírókat, hogy márpedig így és így írják ki, kifejezetten foglalkoztatási rehabilitációs szempontból az eljárásaikat, mert ez egy gazdasági döntés. De nagyon sok jó példát igyekszünk mi is összegyűjteni és ezeket az országban jó példaként bemutatni, hangoztatni.

A c) pont e tekintetben a keretszerződésre vonatkozott. A keretszerződésről azt tudom mondani, hogy két olyan jogi dokumentum van jelenleg a rendszerben, amelynek egyike a keretszerződés, a másik pedig a támogatási szerződés. Az előbbi nem tartalmaz forintbeli elköteleződést, tehát az a kapacitásról szól, hogy hány fő megváltozott munkaképességű személyre szólóan fog majd finanszírozást kapni a foglalkoztató, ezt hivatott bemutatni, szemléltetni. A támogatási szerződés pedig a konkrét kötelezettségvállalás, az már mögé teszi a forrást, a finanszírozást. Ezek a folyamatok óhatatlanul időben mindig egybe kell hogy essenek a mindenkori éves költségvetési törvény elfogadásának mechanizmusával, tehát előbb kell tudni azt, hogy milyen előirányzati keretek állnak rendelkezésre, és utána születik döntés arról, hogy pontosan milyen összegben történik hány fő kapacitásnak a pályáztatása. Úgy ítéljük meg, hogy mivel az éves keretek nem fognak változni, tehát éven túli kötelezettségvállalásban az államháztartási törvény értelmében sem reménykedhetünk - bár a hosszabb távú kiszámíthatóság természetesen célszerű lenne, de ezt bárki el tudná mondani a költségvetés kiadási oldalán magáról -, tehát

úgy gondolom, itt a szakpolitikák egyensúlyában - itt a fiskális politikára is célzok, ahol az ország egyensúlyos működését nyilván biztosítani kell - igazodni kell az éves keretek jelleghez. S mivel a kormány elkötelezett a bürokráciacsökkentésben, amely mind az egyének oldalán, mind pedig a munkáltatók, a vállalkozások oldalán releváns, így azt tudom elmondani, hogy ebben a tekintetben nem várható ilyen irányú elmozdulás. Sőt, gondolkodunk azon, hogy teljesen egységesítsük ezeket a jogi dokumentumokat, még egyszer mondom, a bürokráciacsökkentés jegyében.

Ennyit kívántam elmondani ehhez a javaslati ponthoz.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük az alapos választ. Kérdezem a tisztelt bizottság tagjait, kíván-e valaki hozzászólni. *(Jelzésre:)* Tapolczai Gergely képviselőtársunk.

Hozzászólás

DR. TAPOLCZAI GERGELY (Fidesz): *(Hozzászólását jelnyelvi tolmács közreműködésével teszi meg.)* Köszönöm a szót. Vágó Sebestyén képviselőtársammal egyetértünk abban, hogy a rehabilitációs hozzájárulás címén befolyt összeget fordítsuk vissza a megváltozott munkaképességű személyek támogatására vagy a foglalkoztatásuk támogatására. De látható a főosztályvezető úr válaszából is, hogy több oldalról, rendszerszemléletűen nézve ennél jóval nagyobb kiadásokat fordítunk erre a területre.

Csak annyiban szeretném kiegészíteni, hogy megemlítette a foglalkoztatás kapcsán a megváltozott munkaképességű személyek nyílt munkaerőpiaci elhelyezkedésével kapcsolatban a támogató szolgálatokat, az elemi rehabilitációs központok támogatását vagy például a RÉV projekt támogatását. Ezek is összefüggenek azzal, hogy segítjük a fogyatékos személyeket vagy a megváltozott munkaképességű személyek önálló életvitelét, például az akadálymentes kommunikációs munkahelyeket a tolmácsszolgálatok segítségével, vagy a mozgásukban akadályozott munkavállalók szállítását a munkahelyekre, és sorolhatnám. Tehát ez is hasonló szempontsor, és ezekkel együtt jóval több a kiadási oldal, mint a rehabilitációs hozzájárulás címén bejövő összeg. Az egy más kérdés, hogy én személy szerint tovább finomítanám, árnyalnám a rehabilitációs hozzájárulást a 4-6-8 órás foglalkoztatás szempontjából - de ez egy másik téma.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottságot, van-e még valakinek hozzáfűznivalója. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, visszaadom a szót az előterjesztőnek.

Vágó Sebestyén válasza

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Egyetlen dolgot szeretnék hozzáfűzni, nagyon nagy vitát nem szeretnék nyitni. Sok mindenben nem értek egyet azzal, amit ön válaszként mondott, és elfogadni nem tudom. Azt gondolom, elfogadásra érdemes és el kellene fogadni ezt a határozati javaslatot.

Egy párhuzamot szeretnék mondani. Én úgy gondolom, a kormány keveri a szezont a fazonnal, akár költségvetés tekintetében is, és erre hoznék egy példát, hogy minek az elköltésére kerül ez az összeg; nem részletezem, mire. A rehabilitációs hozzájárulás célja - tudjuk nagyon jól, ön is elmondta, akár Tapolczai Gergely képviselőtársam is elmondta; hoznék erre egy párhuzamot, egy hasonlatot. Ez körülbelül olyan, amit ön magyarázatként mondott, hogy mire megy el ennél sokkal nagyobb összeg: mintha a befizetett nyugdíjárulékból nem csak a nyugdíjakat fizetnénk ki, hanem mondjuk, abból fizetnénk bizonyos részét az idősothonok fenntartásának, vagy akár az idős emberek életét segítő egyéb intézkedéseknek. Nem

fér össze, valahogy ellentmondásban van ez a fogalom! Tehát ha a rehabilitációs hozzájárulást arra fizetik be, hogy megváltozott munkaképességű személyek munkába állását, munkahelyének kialakítását segítsék, illetve a nekik nyújtott támogatások egy részét fedezzék, akkor ebbe nem férnek bele a fogyatékossgal élők ellátására fordított egyéb összegek. Az egy egészen más költségvetési tétel kell hogy legyen, amire egyébként a költségvetésben ugyanúgy megvannak a tételek, és ugyanúgy más forrásból kötelessége véleményem szerint a kormánynak ezt fizetnie.

S ha már itt tartunk, ha a rehabilitációs hozzájárulást nem csak azokra a célokra költjük, amiről konkrétan egyébként a törvény szól, akkor ezzel kapcsolatban csak egy költségvetési kérdés merül föl, hogy ezzel szemben, ha elvileg erre akkor több pénzt fordítottak, mert a rehabilitációs hozzájárulást is lehet erre költeni, akkor miért van például kevesebb pénz arra, hogy egy fogyatékossgal élő személy, fogyatékosvá váló személy lakókörnyezetét átalakítsuk. Akkor erre miért van kevesebb összeg, ha elvileg még egy tétel beérkezett, amiből erre az önök logikája szerint ezt költeni lehetne? Úgyhogy ezt igazán elfogadni nem tudom.

Még mindig azt mondom, hogy az lenne a tiszta játszma, akár a kormány részéről is, ha rehabilitációs alap lenne, és konkrétan nyomon követhető lenne, hogy milyen forrást mire költenek el, mert ezeregy példát lehetne még hozni, magyarázni, hogy az a kiadás éppenséggel miért szolgálja azt a célt, amire a rehabilitációs alap elköltésére kellene hogy szolgáljon. Ezt így elfogadni nem tudom, én még mindig azt mondom, hogy a legkardinálisabb kérdés ebből a háromból a rehabilitációs alapnak a létrehozása, még mindig azt mondom, hogy erre szükség lenne.

A keretszerződéseknél pedig szerintem, mivel egy speciális területről van szó, ez az a terület, persze tudom, minden területről lehetne mondani, hogy az övé olyan, de ez egy olyan ténylegesen hátrányos helyzetben lévő terület - főleg, ha a fogyatékossgal élő embereknek a foglalkoztatási arányát nézzük vagy akár a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatási arányát nézzük -, aminél el kellene ettől tekinteni, és igenis hároméves keretszerződésre lenne szükség. Főleg, ha figyelembe vesszük azt, ami a tavalyi évben volt, hogy nem csak hogy évente kellett ezt megcsinálniuk, hanem a tavalyi évben kétszer kellett pályázni, mert félévente kellett ennek a kötelezettségének eleget tenni; merthogy pont hogy az ellenkező irányba megyünk, ott akkor hol volt a költségvetési rendszereknek a párhuzamossága, amikor kétszer kellett pályázni a szociális foglalkoztatóknak. Tehát nem értem ennek sem a logikáját, és úgy gondolom, hogy ez az a terület, ahol a rugalmasságot igazán figyelembe lehetne venni. Köszönöm szépen, és kérem a bizottságot, hogy ennek ellenére támogassa a beadott javaslatomat.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A nonverbális kommunikáció alapján jelezném képviselő úrnak, hogy keresse meg főosztályvezető urat, mert tárgybeli tévedéseket mondott a zárszavában.

Miután a vitát lezártuk, az előterjesztő reagált, szavazás következik. *(Vágó Sebestyén: Gondolja úgy ezt az osztályvezető úr.)*

Határozathozatal

Kérdezem, hogy ki az, aki támogatja a szociális foglalkoztatók, valamint a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának hatékony elősegítéséről szóló H/8277-es számú határozati javaslat tárgysorozatba vételét. *(Szavazás.)* 3 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 9 nem. Volt-e tartózkodás? Nem volt.

Megállapítom, hogy a bizottság határozati javaslatot nem vette tárgysorozatba.

b) A rehabilitációs hozzájárulás megrendeléssel történő kiváltásáról szóló H/8278. számú határozati javaslat

Utolsó napirendi pontunk következik. Ez a rehabilitációs hozzájárulás megrendeléssel történő kiváltásáról szóló H/8278-as számú határozati javaslat.

Kérdezem az előterjesztőt, hogy kívánja-e kiegészíteni.

Vágó Sebestyén szóbeli kiegészítése

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Igen, kívánom kiegészíteni. És azért is kértem, hogy külön tárgyaljuk, mert bár ugyanaz a témakör, de egy egészen más megközelítést igényel ennek a problémának a felvetése.

A rehabilitációs hozzájárulás - mint az előző vitából is tudjuk -, azoknak a foglalkoztatóknak kötelezettsége befizetni, akik az 5 százalékos kvótát nem teljesítik, tehát megváltozott munkaképességű vagy fogyatékossgal élő személyt nem foglalkoztatnak. A rehabilitációs hozzájárulásról már egy pár vitát lefolytattunk akár itt a bizottsági ülésen is, akár a parlamentben is, amikor ennek a törvényi feltételei megváltoztak. Én akkor is nagyon sokszor elmondtam, hogy nem feltétlenül célravezető az, ha a minél nagyobb mértékűvé emeljük a rehabilitációs hozzájárulást, mert ez az, ami a rendszer torzulásához fog vezetni.

Elnézést, hogy ha valakinek az érzékenységét sértem a következőkben elmondottakban, de nem kívánok senkit megsérteni, csak érzékeltetni szeretném, hogy több kifutási lehetősége van a rehabilitációs hozzájárulásnak. Az egyik legjobb kifutási lehetőség az, ha a megváltozott munkaképességű vagy fogyatékossgal élő személyt foglalkoztatnak. Jelenleg sajnos nem ezt, hanem a két másik kifutási lehetőséget tapasztaljuk. Az egyik az az - még a két rossz között a jobb -, ha a rehabilitációs hozzájárulást a munkáltató befizeti, mert belátja, hogy ő vagy a munkahely adottságának következtében vagy egyéb okok miatt, akár személyes okok miatt is, ezt nem szeretné vállalni, és inkább befizeti azt a közel egymillió forintot. A nagyon rossz kifutása ennek pedig az, hogy ha vagy virtuális módon foglalkoztat megváltozott munkaképességű vagy fogyatékossgal élő személyt, vagy ténylegesen foglalkoztat, és itt lesz az, amit sokan sértőnek vehetnek, de nem sértőként szánom, és már érintettekkel is beszéltem és megértették a hasonlatomat, és nem vették sértőnek. De ha a hátsó padba bicebóákat ültetünk a munkahelyen, és nagyon sokan tudni fogják, akár a kollegák, akár a munkáltatók közül, hogy ő most azért van itt, hogy a főnöknek a rehabilitációs hozzájárulást ne kelljen kifizetnie, ez a legrosszabb kifutása a rehabilitációs hozzájárulás rendszerének.

Éppen ezért tartanám azt célravezetőnek, hogy egyrészt - amit már egyébként sok vitában elmondtam, és most ön is említette az előző napirend vitájánál a válaszában - sokkal erősebb és sokkal fokozottabb tréningekre és érzékenyítésre lenne szükség a munkavállalók számára, hogy felismerjék annak az előnyeit, hogy számukra, eltekintve akár a járulékkedvezményektől, eltekintve akár a kötelezettségeiktől, milyen előnyei származnak abból, ha akár fogyatékossgal élő személyt foglalkoztatnak. Nagyon jól tudjuk, a gyógypedagógiából ismertek azok a felmérések, amik kimutathatják, hogy egy-egy fogyatékossgal élő, vagy akár autizmussal élő személy milyen résztvevőben tud akár sokkal többet nyújtani, mint egészséges vagy ép társa. Ha ezekre felhívjuk a munkáltatók figyelmét, akkor fogja tudni azt, hogy neki jól felfogott anyagi érdeke az, hogy akár egy kerekesszékes, akár valamilyen fogyatékossgal élő személyt foglalkoztasson abban a munkakörben, mert ő azt a feladatot elképzelhetően sokkal jobban és hatékonyabban el fogja tudni látni, mint az ép munkatársai - akár a monotonitást tűró képessége miatt, akár még sorolhatnám, de nem ez a célja most ennek a pontnak.

Ami még megoldás lenne, ami a határozati javaslatomban is szerepel, ami egyébként Németországban - bizonyára ön is tudja - több évtizede meglévő rendszer, vagyis az, hogy a munkáltató a rehabilitációs hozzájárulási fizetés kötelezettsége alól mentesüljön akkor, ha szociális, illetve megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató cégektől megrendeléssel él. Arra direkt nem akartam konkrétan számításokat végezni és beleírni, hogy ez milyen formában valósulhatna meg, mert úgy gondolom, hogy ez inkább kormányzati feladat és felelősség, hogy ezeket a keretszámokat vagy akár ezeket a mutatókat meghatározza. De úgy gondolom, hogy magának a szektornak a fejlődése szempontjából ez sokkal nagyobb előnyt jelentene, mint az a kieső, munkáltatónként befizetett néhány millió forint, ami tulajdonképpen veszteséget és hátrányt okozna a rendszernek. Ha hosszú távon gondolkozunk és hosszú távú számításokat végzünk, valószínűleg, mivel Németországban ez a rendszer működik, és azok a kimutatások, hogy az bevált, hosszú távon kifizetődőbb. És mondom, a szektor számára kedvezőbb feltételeket tudna teremteni ennek a lehetősége, mert kicsit konyhanyelven megfogalmazva, illetve egy konyhanyelvű példát hozva, elképzelhető, hogy az az összeg, amit ő esetleg nem kap meg a munkahelyeinek a bővítésére, mivel rehabilitációs hozzájárulásként akkora összeg nem folyik be, azt az összeget viszont a sokkal nagyobb mértékű termék-eladásból meg tudná teremteni. Sőt az igény sokkal nagyobb lenne a környéken arra, hogy ő akár még egy, két, három, négy, vagy akárhány számú új embert vegyen fel, új munkahelyeket hozzon létre, mert hosszú távon kifizetődik, ugyanis az így kiváltott megrendelések meghozzák annak a plusz termelésnek az igényét, amit ezek a beruházások jelentenének.

Tehát én úgy gondolom, ha hosszú távú szemlélettel gondolkozunk, akkor ez az az irány, ami célravezető lehet. Persze tudom nagyon jól, hogy ugyanúgy meg fognak maradni azok a munkáltatók, akik ennek ellenére ugyanúgy, mint a rehabilitációs hozzájárulást, be fogják fizetni; szerintem mértékben és léptékben eleinte nem is fog akkora változást okozni a rendszerben. Viszont elindíthat egy olyan folyamatot, hogy ne sarcoljuk a munkáltatókat, hanem lehetőséget adjunk számára, hogy más formában támogassák és segítsék azokat a munkáltatókat, akik ezt az ön által is elmondott - vagy akár Czibere Károly államtitkár úr által is elmondott - nehéz feladatot felvállalják és ezt a tevékenységet folytatják. Éppen ezért javaslom a bizottságnak, hogy támogassák határozati javaslatomat. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Főosztályvezető urat kérdezem, hogy mi a tárcza álláspontja.

Tárczaálláspont ismertetése

ÁRVAI CSABA főosztályvezető (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen, a tárcza álláspontját szeretném ismertetni. Összességében a javaslatot nem javasoljuk támogatni, az alábbi okokból.

A rehabilitációs hozzájárulás kapcsán a javaslat által említett német modellt ismerjük, sőt azzal folyamatosan ismerkedünk, azért, mert a Külügyminisztérium által és az ő gondozásukban, összkormányzati fő felelősségükkel történik ennek a javaslatnak egyébként ma is az elemzése, mert a javaslat egyébként a Bosch német vállalat által került a rendszerbe, ők tették meg ezt a javaslatot. Azóta is folyamatosan kiállnak mellette, hogy szerintük ezt márpedig be kellene vezetni. Elmondták a legmagasabb vállalatvezetői szinten, hogy ők úgy tekintenek erre a kötelezettségre, aminek ők abban az értelemben nem kívánnak - szerintük nem tudnak - megfelelni, hogy ők nem tudnak megváltozott munkaképességűek számára munkahelyeket létrehozni, mert olyan technológiai szinten lévő termelőüzemeik, csarnokaik vannak,

ami ezt nem teszi lehetővé. Tehát kifejezték határozott álláspontjukat, hogy ők nem kívánnak munkahelyeket létrehozni, de nagyon szívesen tennének úgymond megrendeléseket olyan irányba, ahogy a német modellben is szerepel.

A német modellnek a magyarországi alkalmazhatóságával kapcsolatosan, ismétlem, még zajlanak az elemzések, de néhány dolgot el tudok erről mondani. Nem tudom, ezt így, ebben a formában szabad-e, de miután Magyarországon vagyunk, egyébként az Unió tagjaként azért érzékelünk olyat, hogy amikor egyes javaslatokat megtesznek egyes tagállamok, nem biztos, hogy az pont ugyanazt a hatást fejt ki, mint ha más tagállam tenné meg. A német modell kapcsán, úgy ítéljük meg, hogy ha azt így egy az egyben benyújtánánk, akkor uniós versenyjogi kérdések is asztalra kerülnének. Ennek az elemzése zajlik tehát, de egyébként, ha azt vesszük, hogy a javaslat mentén a rehabilitációs hozzájárulás összege, tehát a befizetett 964 500 forint/fő összeg valamelyest csökkenne - ugye, nem tudjuk, mennyivel -, egyértelműen hozzátehetjük, hogy egy másik kiadásnövekedés is járna ezzel, mégpedig az, hogy ellenőrizni kell ezeket a teljesített szolgáltatásokat vagy termelt árakat, hogy miként, hol, hogyan jöttek létre. Ez az ellenőrzés az adóhatóság részéről nagyon komoly élőmunkaerőt igényelne, tehát azon többlet élőmunkaerőt, akit az ellenőrzésben erre foglalkoztatni kellene (*Vágó Sebestyén: Lehetne ő is megváltozott munkaképességű.*), megfelelő kompetenciával, hiszen ki kell őket képezni, hogy az adójogszabályokkal teljes mértékben tisztában legyenek. Itt csak annyit kívántam jelezni, hogy ez nem egyirányú, hanem multiplikatív hatású az ellenőrzési oldalon.

Mi bürokratikusnak látjuk a német modellt ebben a tekintetben, emiatt sem tudunk vele egy az egyben azonosulni. Biztos, hogy vannak olyan pontjai, amin érdemes elgondolkodni, ezért is hangsúlyozom, hogy zajlik ennek az elemzése már a kormányzati berkeken belül.

Nagyon fontos hangsúlyoznom, hogy a rehabilitációs hozzájárulásnak a szerepe, jellege tulajdonképpen a világon mindenhol, ahol ilyen alkalmaznak, az, hogy a megváltozott munkaképességű polgártársak részére munkahelyteremtést ösztönözzön. Tehát éppen ellentétben azzal, azt mondtam az előző pontnál is, hogy amikor az egészségi állapot indokolja, akkor egy védett környezetben egyébként legyen megkülönböztetendő a szociális foglalkoztatás az akkreditált foglalkoztatási rehabilitációs támogatástól. Ugye, az előbbinek a lényege, hogy valamely szociális ellátástípusban az a bizonyos ügyfél ott szociális foglalkoztatásba is kerül; itt a nappali bentlakásos intézményeket tudnám példaként említeni, hogy őrölük szól a szociális foglalkoztatás. Az akkreditált foglalkoztatás, ahol mintegy 30 ezer fő foglalkoztatása zajlik, az pedig a védett szervezeti körben történik. Ha ezt egyfajta burokként tekintjük, egy nem feltétlenül jó példával élve, akkor elmondható, hogy nem cél, hogy a rehabilitációs hozzájárulás ilyen ellentételezési mechanizmusával a burok felé terelje úgymond a rendszer a polgárokat, hanem kifejezetten az a cél, hogy a nyílt munkaerőpiac irányába terelje. Tehát a 65,5 milliárd forint összeget ha nagyvonalúan elosztjuk azzal a 964 500 forint/fővel, akkor kiderül, hogy mintegy 69 ezer munkahely van, amire vonatkoztatva befizetik ezt az összeget. Nem állítom, hogy itt egyenlőségjelet lehetne tenni, hogy ennyi megváltozott munkaképességű munkahely van a nyílt munkaerőpiacon, amely nincs betöltve megváltozott munkaképességűekkel, csak a matematika tudományát használva, úgy gondolom, ez elmondható. Ennél nyilván komplexebb a kérdés.

Ön egy picit egy plasztikus példával eltért ettől, de engedje meg, hogy erre is reagáljak, mert amint említettem a jó példákat a „fogyatékoságbarát munkahely” díj, elismerés program kapcsán, nagyon konkrétan azt tudom önnek mondani, hogy például amikor az egyik legnagyobb élelmiszer-kiskereskedelmi hálózatban egy hallássérült fiatal hölgy a kis görkorigijával megy a sorok között, és ellenőrzi a lejárt

szavatosságú árukat, hogy ne kerüljön se a vállalkozás, se a vásárló abba a helyzetbe, hogy lejárt szavatosságú terméket vásárol, akkor ez egy rendkívül értékes munka. Tehát szó sincs hátsó padosorokról, mert mindenkinek meg lehet találni a helyét. Mindig a munkafolyamatot, a termelési-szolgáltatási folyamatot kell gazdaságilag kielemezni, és ott megkeresni, hogy hol milyen élőmunka-igényes munkahelyek, részmunkafolyamatok vannak. Teljesen nyilvánvaló, hogy a piacon a hatékonysági szabályok miatt nem történik ilyen, nem is tudom, milyen kifejezést használt, kamu vagy színlelt foglalkoztatás, mert a hatékonyság miatt akkor inkább befizeti azt a hozzájárulást.

Meggyőződésem, hogy ebbe az irányba hatnak ezek az indirekt eszközök, amivel nem valamilyen támogatás nyújtása történik, hanem ahogy ön is mondta, tréningek, érzékenyítés, népszerűsítés, kiállni, odaállni, területi szinten, helyi képviselőknél, kormányhivatali vezetőknél munkafórumokat tartani. A kormánynak van egy elfogadott CSR-határozata a társadalmi érzékenyítés kapcsán, és abban civil fórumokat hozott létre. A Nemzetgazdasági Minisztérium ennek a fő felelőse, de mi is kapcsolódunk ide a szakpolitikánkkal; a kormányhivatalok bázisán van és lesz még több ilyen típusú tájékoztató fórum munkáltatóknak; felzárkózási fórumot hozott létre a kormány, amelynek az Emberi Erőforrások Minisztériumán belül Czibere Károly államtitkár úr az elnöke; miniszter úr nyitotta meg ennek a fórumnak a nyitó ülését az Országgyűlés egyik különtermében. Ugye, itt felzárkóztatás tekintetében, nem megváltozott munkaképességűekről beszélünk, de tudjuk, hogy a hátrányos helyzetű társadalmi rétegen belül ott vannak a megváltozott munkaképességűek is, és nagyon sok felzárkózásban érintett személy megváltozott munkaképességű is egyben.

Most megpróbálom nagyon röviden lezárni a hozzászólásomat: nagyon komplex tehát a kérdés. Az indirekt ösztönzőkkel, érzékenyítésekkel, tréningekkel kiemelt figyelmet fordítva, a munkáltatók figyelmét felhívva a foglalkoztatás előnyeire, értékeire, erre külön hangsúlyt kell helyezni, és erre megvannak a megfelelő eszközök, ezen dolgozik a kormány. De összességében a rehabilitációs hozzájárulás fősodorvonalú célja az, hogy a nyílt munkaerőpiacon teremtsen esélyt és egyenlőséget a megváltozott munkaképességű személyek részére. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Képviselőtársaimat kérdezem. *(Jelzésre:)* Tapolczai Gergely jelentkezett, utána Kovács Sándor következik.

Hozzászólások

DR. TAPOLCZAI GERGELY (Fidesz): *(Hozzászólását jelnyelvi tolmács közreműködésével teszi meg.)* Nagyon érdekes javaslatot nyújtott be Vágó Sebestyén képviselőtársam, amely több kérdést is felvet.

Abban egyetértünk mindannyian, hogy rehabilitációs hozzájárulás ide vagy oda, a cél az, hogy minél több megváltozott munkaképességű személy dolgozzon a nyílt munkaerőpiacon. Ez az EU-s fogyatékoságügyi stratégia 2020-ban is megfogalmazásra került, hogy a foglalkoztatási ráta 75 százalék legyen legalább.

Minden tiszteletem a védett munkahelyeké, a szociális foglalkoztatóké. Mindig is voltak, mindig is lesznek olyan súlyosan fogyatékos személyek, akik csak ilyen munkahelyeken tudnak dolgozni, nem alkalmasak a nyílt munkaerőpiaci elhelyezkedésre. De azt nem tartom elfogadhatónak vagy érvelésnek, hogy egy munkahely, egy munkaadó úgy érveljen, hogy nála nincs olyan munkakör vagy nincs olyan technológia, amely lehetővé tenné fogyatékos személy foglalkoztatását; ezt én kizártnak tartom. Minden munkáltatónál biztosan lehet találni olyan részfeladatot, részmunkát, amelyre alkalmasak fogyatékos személyek, vagy át lehet

képezni vagy ki lehet képezni fogyatékos személyeket egy bizonyos részfeladat ellátására.

Abban is egyetértünk, függetlenül mindenféle támogatási formától, hogy a legfontosabb a munkaadók érzékenyítése, tudatformálása. Lehet, hogy alkalmaz öt fogyatékos személyt a rehabilitációs hozzájárulás befizetésének elkerülésére, de ha a foglalkoztatás során nem nyitott, nem áll hozzá pozitívan, hanem kényszerből teszi ezt, ennél sokkal fontosabb, hogy a hozzáállásában legyen nyitott. Ezt jómagam is tapasztaltam, mint érzékenyítő tréner egy alkalommal voltam a Mercedes gyárban, és ott érzékenyítettem a hallássérültekkel kapcsolatosan a középvezetőket. Tehát sokkal hatékonyabb volt annál, mintsem, ha a jogszabályokat felsoroltam volna, hogy ezek mit írnak elő. Tehát ebben nagyon támogatom a kormány politikáját, hogy minél több helyen érzékenyítő programokat bonyolítsanak.

Abban szintén egyetérték főosztályvezető úrral, hogy nem biztos, hogy a német példa teljesen adaptálható a magyarországi viszonyokra, tehát ebből a szempontból nem tartom támogathatónak a javaslatot. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kovács Sándor képviselőtársam.

KOVÁCS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Nagyon rövid leszek. Hadd hívjam fel a figyelmét Vágó Sebestyénnek, amit szerintem tud, hogy nem az a legjobb megoldás, ha a csökkent munkaképességűeket védett burokból, védett foglalkoztatásban tartjuk, hanem a nyílt munkaerőpiacra kivezetjük, és a főosztályvezető úr válaszában a nagy része arról szólt, hogy a kormány milyen intézkedéseket tesz annak érdekében, hogy ez megtörténjen. És ennek az összegnek, amit ön javasol, a rehabilitációs hozzájárulás összegének csökkentése eszközvásárlással vagy termékvásárlással akkor azt az összeget csökkentené, azt a körülbelül 65 milliárd forintot, amiből azt mondjuk, hogy a burokból elköltünk - már bocsánat, hogy így fogalmazok -, a védett munkahelyek 34,3 milliárdjára. És csökkentené azt egyébként a 65 milliárdon belül is, ami csak a csökkent munkaképességűek nem védett foglalkoztatásában lévő rehabilitációs és rokkantsági járadékként kifizetünk, ami körülbelül 335 milliárd forint. Ha az előző napirendi pontban esetleg még vitatkozunk egy kicsit, ha csak ezt az egyetlen összeget nézzük meg, ami a tb alap szétválasztásakor a nyugdíjjogosultság, tehát az öregségi nyugdíj és az úgynevezett, valamikor rokkantnyugdíjasnak hívott megváltozott munkaképességűek vagy csökkent munkaképességűek finanszírozásáról beszélünk.

Tehát azt gondolom, hogy talán Tapolczai Gergely képviselőtársam szerény ahhoz, hogy dicsekedjen vele, hogy éppen ő volt az egyik képviselő, aki aláírta azt a törvényjavaslatot, amelyben az itt előállított termékek a nemzeti értékhatáron belül a közbeszerzési eljárás alól kivételre kerültek. Tehát az a fajta megrendelési pozíció, amit ön mond, hogy a felhasználó cégek tudjanak vásárolni, azt gondolom, hogy a közbeszerzés alóli kivétellel nagymértékben javult ez a pozíció, illetve ezeknek a cégeknek a piacra jutása a terméken keresztül. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Vágó Sebestyén előterjesztőé a szó.

Vágó Sebestyén válasza

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Kicsit elbeszéltünk egymás mellett. Egyetérték azzal, amit osztályvezető úr is mondott, vagy Kovács Sándor mondott vagy Tapolczai Gergely mondott, hogy nem az a cél, hogy minél több burok munkahelyet hozzunk létre, hanem az a cél, hogy a nyílt munkaerőpiacon helyt tudjanak állni a megváltozott munkaképességű emberek és ott

a befogadóképesség is meglegyen. Lehet, hogy én vagyok túl pesszimista, de azt gondolom, hogy bármilyen jó érzékenyítési tréningeket tartunk, és bármennyire jó a kormány által, vagy az állam által támogatott civilek által végrehajtott programot megvalósítunk, hogy felhívjuk a munkáltatók figyelmét akár az előnyeire egy megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatásának. Tisztában vagyok azzal, amit önök is mondtak, hogy nincs olyan munkahely, egyébként szerintem sem, ahol élő munkahellyel nem lehetne valamit kiváltani, és nem lehetne helyet találni, adekvát helyet találni egyébként megváltozott munkaképességű embernek, és nem állmunkahelyet találni megváltozott munkaképességű embernek, de azt gondolom, bármennyire jól működő programot dolgozunk ki, ez a 69 ezer fő szerintem olyan nagyon nem csökkenne.

Lehet, hogy én vagyok túl pesszimista, de még mindig sokkal jobban előre lendítené a rendszer működését, mint a befizetett összeg, mert lehet, hogy burok munkahelyek ezek a munkahelyek, ezek a munkáltatók, de elképzelhető - és egyébként működési céljukként is ez megfogalmazott -, hogy akit lehet, ebből a burok munkahelyből kivezessenek a nyílt munkaerőpiacra. Ha ezek a burok munkahelyek nincsenek, akkor tulajdonképpen a trenírozását ezeknek a megváltozott munkaképességű embereknek máshol nem tudjuk megtenni, hogy ők aztán kiléphessenek a nyílt munkaerőpiacra. Ha kevesebb a befizetett rehabilitációs hozzájárulás, de több a megrendelés ezeknek a burok munkahelyeknek, akkor még több tréning lehetőségünk van megváltozott munkaképességű emberek számára. Hogy aztán rehabilitációs hozzájárulás ide vagy oda, nagy munkáltatókon belüli védett munkakörök ide vagy oda, vagy kiváltható élők munkája ide vagy oda helyt fognak tudni állni ezeken a munkahelyeken még akkor is, ha nincs rehabilitációs kártyájuk, még akkor is, ha nincs kedvezménye a munkáltatónak az ő foglalkoztatásukban, mert egyenértékű. Tehát ezek a burok munkahelyek azok, amik segíthetik őket abban, hogy egyenértékű munkaerővé váljanak a nyílt munkaerőpiacon.

Tehát én így megfordítanám kicsit a logikát, és azt mondanám, lehet, hogy csökken a befizetett rehabilitációs hozzájárulás, egyébként, ha még el is fogadom azt, hogy keverjük össze a zsákokat és komplexen, globálisan nézve költsük erre a témakörre a befizetett rehabilitációs hozzájárulást, akkor ahhoz képepest minimális az az összeg, ami befolyik rehabilitációs hozzájárulásként. Viszont hosszú távon megtakarítást is jelenthet, mert ha ezek a védett munkahelyek - amit tényleg önök mondtak, és egyébként helytálló kifejezés -, ezek a burok munkahelyek több megrendelést kapnak, jobban a saját lábukra tudnak állni, sokkal kisebb állami támogatás válik szükségessé a számukra, majd nem hogy önellátóvá tudnak válni. És akkor onnantól fogva egy sokkal komplexebb rendszerről beszélhetünk, és sokkal jobban elősegítheti azt a célt, hogy a megváltozott munkaképességű emberek minél nagyobb arányban foglalkoztatva legyenek a nyílt munkaerőpiacon.

Tehát én még mindig azt gondolom, hogy támogatható a javaslat. Azt meg tudom érteni, hogy jelenleg vizsgálat folyik, hogy egyáltalán mennyire vezethető ez be más uniós tagországokhoz képest Magyarországon, ezt el tudom fogadni, de bízom abban, hogy a vizsgálat vége az lesz, hogy bevezethető, és a kormányzat talál egy olyan megoldást, ami az én általam vázolt célt és az önök által vázolt célt, ami egyébként egy cél, csak más megközelítésben, ugyanúgy meg tudja valósítani. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kérdezem a tisztelt bizottságot, miután szavaznunk kell az indítványról, hogy ki az, aki támogatja Vágó Sebestyén képviselőtársam indítványának a tárgysorozatba vételét. *(Szavazás.)* 1. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 9 nem. Tartózkodás nem volt.

Egyfelől szeretném megköszönni főosztályvezető úrnak, hogy elfáradt a mai bizottság ülésére, és kérjük, hogy adja át köszönetünket az államtitkárság vezetésének is, hogy bár nem önök a főfelelősök ebben a napirendben, de eljöttek. Még egyszer nagyon szépen köszönjük, hogy vették a fáradságot, és azt, hogy ilyen alapos és kielégítő hozzáfűznivaló volt itt a bizottsági ülésen. Köszönjük szépen. *(Árvai Csaba: Köszönöm a lehetőséget.)*

Szeretném azt is megállapítani, hogy a bizottsági ülésünk második felében csak a Jobbik képviseltette magát az ellenzéki pártok közül, köszönjük szépen. Egyúttal bezárnám a bizottsági ülést. *(Jelzésre:)* A bizottsági ülésen még egyebek témakörben Vágó Sebestyén szeretne szólni, tehát felfüggesztjük a bezárást.

Egyebek

VÁGÓ SEBESTYÉN (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen másodszer is, hogy tekintettel volt rám elnök asszony.

Egy olyan felvetésem lenne, hogy az előző ciklusban, amikor még nem Népjóléti bizottság volt, hanem egy hosszú nevű bizottság, bevett gyakorlat volt az, hogy kihelyezett bizottsági üléseket tartottunk, és nagyon sok esetben ez párhuzamban volt azzal, hogy az adott témakör szerinti ellátást nyújtó intézménybe mentünk el, és ott folytattuk le a bizottsági ülést. Voltak egyébként informális kihelyezett bizottsági ülések is, amikor inkább csak arra fektettük a hangsúlyt, hogy megismerjünk egy szolgáltatót vagy egy intézményt. Kérdezem én, hogy van-e lehetőség arra, hogy ezt a hagyományt folytassuk és kihelyezett bizottsági üléseket tartsunk, akár szakmai tapasztalatszerzés céljából is. Köszönöm.

ELNÖK: Szeretném megkérni akkor képviselőtársunkat, alelnök urat, hogyha van konkrét javaslat, akkor írásban szerintem a bizottság vezetéséhez ezt terjessze elő és akkor megvitatjuk. Jó? *(Vágó Sebestyén: Jó. Köszönöm.)* Köszönöm szépen.

Az ülés berekesztése

Bezárhatjuk a bizottsági ülést, bezártuk. Köszönöm a részvételt.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 59 perc)

Dr. Selmeczi Gabriella
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Prin Andrea és Turkovics Istvánné